

Μορφοβουνιώτικη ΦΩΝΗ

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Ηλιούπολης
Αρμόδια Λόγος
ΚΩΔ. ΕΠΙΤΥΓΟΥ
214547

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση του Συνδέσμου Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Απρίλης - Μάης - Ιούνης 2022 | Φύλλο 88

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΒΟΥΝΕΣΙΟΥ

Η άγνωστη ιστορία του μοναστηριού του χωριού μας ήλθε στο φως μέσα από μία ειδική έκδοση – μονογραφία με τίτλο «Αγία Τριάς Βουνεσίου – Σεμνείων Ιερών», από τον συγγραφέα και δήμαρχο Παναγιώτη Νάνο. Το βιβλίο διανεμήθηκε δωρεάν ανήμερα εορτής της Αγίας Τριάδας στη μνήμη του Γιάννη Χρ. Νάνου, προσφορά της οικογένειας.

Το βιβλίο προλογίζει ο μητροπολίτης κ. Τιμόθεος. Πρό-

κειται για λεύκωμα – μονογραφία 82 σελίδων, στο οποίο για πρώτη φορά μέσα από κείμενα και φωτογραφίες παρουσιάζεται η ιστορία της Αγίας

Τριάδας Βουνεσίου, από τα Βυζαντινά χρόνια ιδρύσης μέχρι το 1858 οπότε τα ερείπια κτίζονται ξανά.

Ο συγγραφέας δημοσιεύει σπάνιο φωτογραφικό υλικό και διασώζει την μοναδική φωτογραφία πριν καεί η μονή από τους Ιταλούς το 1943. Αναμφίβολα η έκδοση αποτελεί σημαντική συμβολή στη γνώση της ιστορίας του Βουνεσίου και συμπληρώνει την Ιστορία των μοναστηριών της λίμνης Πλαστήρα και των Αγράφων γενικότερα. Παρουσίαση και διάθεση σε όποιον επιθυμεί να το λάβει, τον Αύγουστο στο χωριό. Διατίθεται ελεύθερα και από το Διαδίκτυο. Επισκεφθείτε το:

https://www.karditsalive.net/images/stories/files/book_agia_triada.pdf ή σαρώστε με το κινητό σας τηλέφωνο ή το tablet το παραπάνω QR code.

Η φωτογραφία συνοδεύει το άρθρο του Γιώργου Κοντοστέργιου που δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο φύλλο και από λάθος δεν καταχωρήθηκε. Παρουσιάζει τον αγαπημένο μας δάσκαλο **Θωμά Κοντούλη**, τον εξαίρετο συγχωριανό, που τιμάται για την προσφορά του στο χωριό μας.

ΣΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Τι ήταν τελικά το Ναβαρίνο;

του Γιώργου Βασιλούλη

Το 1827 ήταν η πλέον δύσκολη χρονιά της επανάστασης. Από το 1825 ο Ιμπραήμ που με 15.000 πεζούς και 1.500 ιππείς αποβιβάστηκε στην Πελοπόννησο, έσπερνε τον όλεθρο στο πέρασμά του. Ο Μοριάς αλώθηκε και ο κίνδυνος για τη Ρούμελη ήταν άμεσος. Ο αδελφοκτόνος πόλεμος φρέναρε την επανάσταση. Τα περισσότερα κάστρα αλώθηκαν (Τρίπολη, Μονεμβασιά, Ακρόπολη της Αθήνας) και οι περισσότεροι κορυφαίοι αγωνιστές ήταν νεκροί (Καραϊσκάκης, Ανδρούτσος, Μπότσαρης, Παπαφλέσσας), ενώ ο Κολοκοτρώνης ήταν φυλακισμένος. Η επανάσταση φυλλορροούσε και έμοιαζε να έχει ηττηθεί. Και τότε ήρθε το Ναβαρίνο. Ο συνασπισμένος στόλος των μεγάλων δυνάμεων (Αγγλίας, Γαλλίας, Ρωσίας) διέλυσε τον πολυάριθμο στόλο του Ιμπραήμ στο Ναβαρίνο, έσωσε την επανάσταση και άνοιξε τις πύλες για τη δημιουργία του νέου κράτους των Ελλήνων.

Τι επέδρασε όμως τελικά στο να οδηγηθούν οι μεγάλες δυνάμεις σε αυτό το εγχείρημα;

1. Τα συμφέροντα των κρατών που πήραν μέρος τη ναυμαχία;

2. Το θετικό κλίμα που δημιούργησαν οι λόγιοι εμπνευστές της επανάστασης στους ευρωπαϊκούς λαούς;

3. Η επέμβαση έγινε για ανθρωπιστικούς λόγους σ ένα σκληρά δοκιμαζόμενο λαό;

4. Η επέμβαση ήταν ένα ατυχές γεγονός;

Θα προσπαθήσουμε στη συνέχεια να δώσουμε απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα.

Πρώτο. Στα τέλη του 18^{ου} αιώνα, ήταν πλέον φανερό, ότι η Οθωμανική αυτοκρατορία πλησίαζε στο τέλος της παρουσίας της στο χώρο των Βαλκανίων. Τα συχνά επαναστατικά κινήματα σε Ελλάδα, Σερβία και αλλού, καθώς και οι εξεγέρσεις των διοικητών των επαρχιών του αχανούς Οθωμανικού κράτους, που στην πλειοψηφία των ήταν μωαμεθανοί, όπως η περίπτωση του Αλή Πασά των Ιωαννίνων, ήταν προμηνύματα των μεγάλων εξεγέρσεων που θα ακολουθούσαν. Ο σουλτάνος παραπαίει και οι σκλαβωμένοι χριστιανοί ετοιμάζονταν για το μεγάλο ξεσηκωμό. Η Γαλλική επανάσταση του 1789, γέμισε ελπίδα και κουράγιο στους σκλαβωμένους ραγιάδες και έπαιξε καθοριστικό ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση. Οι μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να κερδίσουν όσο το δυνατό μεγαλύτερο κομμάτι από τις εκτάσεις της οθωμανικής αυτοκρατορίας και να διευρύνουν την ισχύ τους στην περιοχή. Στα πλαίσια αυτού του ανταγωνισμού η Βρετανία επεδίωκε να εξουδετερώσει τη Ρωσική επιρροή στην Ανατολική Μεσόγειο, ενώ η Ρωσία επιθυμούσε διακαώς να προσεταιρισθεί ένα χριστιανικό ορθόδοξο κράτος. Ιδιαίτερα η Βρετανία μετά την υιοθέτηση αλλαγής της εξωτερικής της πολιτικής του υπουργού εξωτερικών Κάνινγκ με παρουσία στην Ανατολική Μεσόγειο, επιθυμούσε διακαώς την προσέγγιση με την Ελλάδα. Η ελληνοτουρκική πολεμική

σύρραξη έφερνε εμπόδια στα εμπορικά σκάφη των μεγάλων δυνάμεων στη Μεσόγειο και με τη Συνθήκη του Λονδίνου (6/7/1827) έστειλαν τηλεγράφο στον σουλτάνο για κατάπαυση του πυρός.

Δεύτερο. Καθοριστικό στοιχείο στην αλλαγή του κλίματος της συντηρητικής Ευρώπης υπέρ των ελληνικών θέσεων ήταν η διεθνοποίηση της επανάστασης αφενός και αφετέρου η επίκληση της συνέχειας του ενδόξου ελληνικού παρελθόντος. Η ευφυής έμπνευση των πρωτεργατών της εξέγερσης να διεθνοποιήσουν την επανάσταση, καθώς και της ένδυσής της με τα χαρακτηριστικά εκείνα της εξέγερσης εναντίον ενός τυραννικού μεσαιωνικού καθεστώτος υπέρ της ελευθερίας όλων των λαών της Βαλκανικής, είχε θετικό αντίκτυπο στα προοδευτικά κινήματα της Ευρώπης, τα οποία με τη σειρά τους πίεσαν τις συντηρητικές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να πάρουν θέση υπέρ της ελληνικής επανάστασης. Η διεθνοποίηση της ελληνικής εξέγερσης, με την έννοια πως περιλάμβανε εν δυνάμει όλους τους Οθωμανούς χριστιανούς της Βαλκανικής - κάτι που δεν μπόρεσαν να πετύχουν νωρίτερα οι Σέρβοι - καθώς και οι πρώτες πολεμικές επιτυχίες των επαναστατών, όπως η μάχη στα Δερβενάκια, ενίσχυσε στα μάτια των ευρωπαίων την πιθανότητα επικράτησής της και μετέβαλλε την αρχική αρνητική τους στάση τους απέναντι στους εξεγερμένους. Οι οποίοι διακήρυτταν πως δεν αγωνίζονται μόνο για την Ελλάδα, αλλά γενι-

κότερα για την ελευθερία και τα ατομικά δικαιώματα ενάντια στην τυραννία και βαρβαρότητα που αντιπροσώπευε το μεσαιωνικό οθωμανικό μοντέλο διακυβέρνησης. Το '21 δεν συγκρούστηκε μόνο ο Δαυίδ με τον Γολιάθ και νίκησε ο Δαυίδ. Συγκρούστηκε η απολυταρχία, η βαρβαρότητα του ανατολικού κόσμου με το νέο όραμα του ανατέλλοντος δυτικού κόσμου, των ιδεών της Γαλλικής Επανάστασης και του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού. Συγκρούστηκε το "άδικο" με το "δίκαιο".

Η δεύτερη επίσης εμπνευσμένη ενέργεια των λόγιων πρωταγωνιστών της επανάστασης να προσδώσουν στην εξέγερση το χαρακτηριστικό της **αένας συνέχειας**, με την επίκληση της αναβίωσης του αρχαίου ελληνικού πνεύματος που βρισκόταν σε νάρκη όντας υποδουλωμένοι για αρκετούς αιώνες κατά την ρωμαϊοκρατία έως τον οθωμανικό ζυγό, είχε θετικότατα αποτελέσματα.

Συνέχεια στη σελίδα 2

Ο Σύνδεσμος των Απανταχού Μορφοβουνιωτών & η Μορφοβουνιώτικη Φωνή σας εύχονται καλό καλοκαίρι !

Απρίλης - Μάης - Ιούνης 2022
Αριθμός Φύλλου 88
Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση
του Συνδέσμου των Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Ιδρυτής: Μάρκος Τσούλας

Την εφημερίδα επιμελείται Συντακτική Επιτροπή
που την απαρτίζουν τα μέλη του
Συνδέσμου των απανταχού Μορφοβουνιωτών

Κωδικός: 214547
Ηλεκτρονικός Σχεδιασμός: Γεώργιος Γέρμανος

Η Μορφοβουνιώτικη Φωνή δέχεται για δημοσίευση
πρωτότυπα θέματα με περιεχόμενο επιστημονικό,
εγκυκλοπαιδικό, επικαιρότητας, κοινωνικό, ψυχαγω-
γικό. Δεν επιτρέπεται η δημοσίευση ύλης που αναφέ-
ρεται σε προσωπικά θέματα ή περιέχει φράσεις, λέξεις
ή εικόνες που μπορούν να προκαλέσουν δυσμενή σχό-
λια και αντιπαραθέσεις.
Τα δημοσιευμένα κείμενα εκφράζουν απόψεις των
συντακτών και όχι απαραίτητα την εφημερίδα και τον
Σύνδεσμο.

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: **morfovuni@yahoo.gr**
Ταχυδρομική Διεύθυνση: Αγίας Αναστασίας 5,
Περισσός - Νέα Ιωνία, Τ.Κ. 142 32, Αττική
Τηλέφωνο 210 2522596, Fax 210 2518283

Εκτύπωση: Εκτυπωτική Καρδίτσας ΙΚΕ
2441020257 - ektgr@otenet.gr

ΕΝΑΣ ΖΗΛΕΥΤΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΜΕ ΑΞΙΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ!
(ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ)

Να μου επιτρέψετε να εκφράσω την εκτίμηση και τον
θαυμασμό μου τόσο για την έκδοση του θαυμάσιου βι-
βλίου "ΤΟ ΒΟΥΝΕΣΙ- Γλωσσικός Θησαυρός, Ιστορία και
Παράδοση" του συγγραφέα σας Γεωργίου Ι. Βασιλού-
λη , όσο και για εφημερίδα σας "Μορφοβουνιώτικη ΦΩ-
ΝΗ".

- Το βιβλίο είναι μια πηγή διάφανου νερού που ρέει
χωρίς διακοπή και "ποτίζει" τις γενιές παρούσες και διά-
δοχες, όχι μόνο με την Ιστορική διαδρομή του τόπου σας
αλλά και με τις παραδόσεις σας , τις πολιτιστικές σας δρα-
στηριότητες και με τον "θησαυρό" της ντοπιολαλιάς με
την απίστευτη παρουσίαση και σαφή ερμηνεία του γλωσ-
σικού ιδιώματος της περιοχής σας. Είναι ένας κρίκος που
ενώνει το παρελθόν , με το παρόν και το μέλλον με μια
συνεχή ροή που δεν αφήνει την λήθη να κάνει την ... εμ-
φάνισή της. Η αναφορά και η καταγραφή των γλωσσικώ-
νων ιδιωμάτων καταδεικνύει την νοοτροπία και την συ-
μπεριφορά της καθημερινότητας όπως αυτή διαμορφώ-
θηκε μέσα από κοινωνικές συνθήκες και ανάγκες. Το
βιβλίο είναι ένα πόνημα "θησαυρών" που πρέπει να γίνει
παράδειγμα προς μίμηση και από άλλους αντίστοιχους
Συλλόγους. Συγχαρητήρια !!!!

- Πιο καλαίσθητη σε μορφή και καλύτερα δομημένη
σε ύλη αντίστοιχη εφημερίδα δεν έχω "συναντήσει". Δεν
είναι μόνο η αυστηρά και λυτή καταγραφή θεμάτων,
προβλημάτων κ.λπ. του Μορφοβουνίου, η αναφορά σε
γεγονότα που άπτονται και γενικότερου ενδιαφέροντος,
την καθιστούν πρωτοπόρα. Χαίρεσαι να την διαβάζεις
και δεν παύει ακόμα να είναι πια πηγή έμπνευσης, όπως
και το βιβλίο. Θα πλατειάσω λίγο περισσότερο και συ-
γγνώμη. Ζηλεύω που στο χωριό μου δεν έχουμε αντίστοι-
χη εφημερίδα, με την ίδια δομή και καλαισθησία.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΣΑΣ , ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ
ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΓΙΩΡΓΟ Ι. ΒΑΣΙΛΟΥΛΗ, ΣΤΟ ΔΣ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΜΟΧΘΟΥΝΤΕΣ!
ΜΕ ΔΥΝΑΜΗ ΠΑΝΤΑ ΜΠΡΟΣΤΑ!!!
ΚΩΣΤΑΣ ΜΙΧΕΛΗΣ

Ο κ. Κώστας Μιχελής είναι φίλος του χωριού μας
και συνδρομητής της εφημερίδας μας.

ΣΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΗΣ
ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
Τι ήταν τελικά
το Ναβαρίνο;
του Γιώργου Βασιλούλη

Συνέχεια από το εξώφυλλο

Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός και η φιλοσοφική σκέψη των μεγάλων Ελλήνων κλασικών, ήταν ήδη διαδο- μένα στην Ευρώπη πριν ξεσπάσει η επανάσταση. Η προσπάθεια αναβίω- σης αυτών των στοιχείων από ένα διάδοχο νεοελληνικό έθνος στο DNA του οποίου ενυπήρχαν τα χαρακτηρι- στικά των αρχαίων, όπως η γλώσσα αλλά και η γεωγραφική θέση, συγκί- νησε την προοδευτική σκέψη της Ευ- ρώπης, η οποία αποτέλεσε το μοχλό πίεσης προς τις κυβερνήσεις των ευ- ρωπαϊκών κρατών, για τη στήριξη των εξεγερμένων επαναστατών, στα πρόσωπα των οποίων διέκριναν τους απόγονους των αρχαίων Ελλήνων. Αυτό σε αντιδιαστολή με την μωαμε- θανική ασιατική βαρβαρότητα, που δεν είχε εξάλλου να επιδείξει κάτι το σύγχρονο και προοδευτικό στα φιλε- λεύθερα κινήματα που άρχισαν να αναπτύσσονται στην Ευρώπη από τις αρχές του 18^{ου} αιώνα, αποκορύφωμα των οποίων υπήρξε η μεγάλη Γαλλική Επανάσταση του 1789. Η αφρόκρεμα της ευρωπαϊκής διανοήσης, από τον Μπάιρον και τον Σέλλεϊ ως τον Χέντερ- λιν και τον Γκαίτε, κινητοποιήθηκε στηρίζοντας την ελληνική εξέγερση. Η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη αναζητώ- ντας τις πολιτιστικές της ρίζες, εξιδα- νίκευσε την επανάσταση σε πείσμα της αυταρχικής νοοτροπίας που εκ- φραζόταν με την Ιερά Συμμαχία. Προ- σπαθώντας στη συγκεκριμένη χρονι- κή συγκυρία η Ευρώπη να ορίσει τον κοινό της πολιτισμό, την κοινή της ιδεολογία και την κοινή της καταγω- γή, δεν μπορούσε να αντλεί την έμπνευσή της μόνο από τον χριστιανι- σμό. Ετσι η ιδέα της συνέχειας του αρχαίου ελληνικού πνεύματος από ένα διάδοχο νεοελληνικό κράτος, θα προσέδιδε μεγαλύτερο κύρος σ αυτές τις έννοιες. Αποτέλεσμα αυτού του ισχυρισμού και της παραδοχής πως οι επαναστάτες θεωρήθηκαν ως απόγο- νοι και συνεχιστές του αρχαίου πολιτι- σμού, είναι το χωρικό δράμα του Βρε- τανού ποιητή Πέρι Σέλλεϊ γραμμένο το 1821, με την ιαχή «*είμαστε όλοι Έλληνες*», ενώ το έργο του Ντελα- κρουά «Η σφαγή της Χίου», συγκίνη- σε την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη όσο η «Γκούερνικα» του Πικάσο έναν αιώνα αργότερα. Η πτώση του Μεσολογγίου και οι αγριότητες των Τούρκων που ακολούθησαν, συγκίνησαν επίσης τόσο πολύ τους ευρωπαίους, που οι φιλελληνικές οργανώσεις της Ευρώ- πης αλλά και της Αμερικής απέστειλαν μεγάλο αριθμό εφοδίων, τροφίμων αλλά και χρημάτων. Αυτές τις θετικές συγκυρίες δημιουργίας μιας ευρωπαϊ- κής φιλελληνικής έξαρσης οι εμπνευ- στές της επανάστασης εκμεταλλεύτη- καν με τον καλύτερο τρόπο. Με συ- χνές αναφορές στην έννοια της παλιγ- γενεσίας, τη σύνδεση δηλαδή της αρ- χαίας με τη νέα Ελλάδα, κατόρθωσαν να πείσουν τους Ευρωπαίους πως είναι απευθείας απόγονοι του Σωκρά- τη, του Πλάτωνα και του Πυθαγόρα και πως έπρεπε να συνδράμουν τον αγώνα τους για ανεξαρτησία.

Το κλίμα της συγκινησιακής φόρ-

τισης που επικράτησε στην Δυτική Ευρώπη και ιδιαίτερα στη Βρετανία, είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη επιτροπών στήριξης και φιλελληνικών κινημάτων, με την έλευση 1.200 εθε- λοντών που προθυμοποιήθηκαν να πολεμήσουν στο πλευρό των επανα- στατών και τον Λόρδο Βύρωνα να αφιερώνει ακόμη και τη ζωή του για τον αγώνα, γεγονός που συγκίνησε αφάνταστα τη βρετανική κοινή γνώ- μη. Οι Αγγλοι ενώ αρχικά ήταν με το μέρος των Τούρκων, οι στρατιωτικές επιτυχίες των Ελλήνων και η άνοδος την εξουσία του Κάνινγκ μετέτρεψαν το κλίμα υπέρ μας βοηθώντας την επανάσταση, αλλά με την άνοδο του Γουέλινγκτον στην εξουσία μετά το θάνατο του Κάνινγκ άλλαξαν και πάλι τις προτιμήσεις τους. Ο Γουέλινγκτον μάλιστα, θέλοντας να εξευμενίσει τους Τούρκους, χαρακτήρισε το Να- βαρίνο ως ένα ατυχές γεγονός.

Οι φιλελληνικές οργανώσεις της Γαλλίας έστειλαν στη χώρα μας το στρατηγό Φαβιέρο που υπήρξε και ο ιδρυτής του πρώτου τακτικού ελληνι- κού στρατού. Παράλληλα βέβαια Γάλ- λοι αξιωματικοί υπηρετούσαν ως μι- σθοφόροι και στο στόλο του Ιμπραήμ τους οποίους ο Δεριγνύ στην Πύλο τους παρότρυνε να μην πολεμήσουν εναντίον μας.

Τέλος η ομόθυρη σκη τσαρική Ρωσί- α είδε από την αρχή με συμπάθεια την ελληνική εξέγερση ενάντια στους Ο- θωμανούς, με τους οποίους είχε ιστο- ρικό συχνών συγκρούσεων και πρό- σβλεπε στη δημιουργία ενός ορθόδο- ξου χριστιανικού κράτους ως ένα δυ- νητικό σύμμαχο απέναντι στους αλλό- θρησκους αντιπάλους τους.

Τρίτο. Η βρετανική κοινή γνώμη, αν και ήταν διχασμένη μετά τη Ναυ- μαχία και ο Κόδριγκτον έπεσε στη δυσμένεια του βασιλιά, συγκινήθηκε από την αναφορά του πλοίαρχου Ουέ- λιγκτον προς τον ναύαρχο Κόδρι- γκτον, που περιγράφει ως εξής τη δεινή κατάσταση που βίωναν οι ξεση- κωμένοι Έλληνες: «*Αν ο Ιμπραήμ πα- ραμείνει στην Ελλάδα, περισσότερο από το ένα τρίτο των κατοίκων θα λιμοκτο- νήσει. Αντίκρισα χωρικούς να τρέφο- νται με θραυμένο γρασίδι*». Οι φήμες εξάλλου που ήθελαν τον Ιμπραήμ να μεταφέρει τους Πελοποννήσιους σκλάβους στην Αίγυπτο και την εποί- κηση της περιοχής με Αιγύπτιους, έθιξε το κοινό αίσθημα των ευρωπαί- ων. Αλλά και γενικότερα η κοινή γνώ- μη των πολιτών από τις χώρες που ενεπλάκησαν στο Ναβαρίνο, έτρεφε αισθήματα αλληλεγγύης προς τους καταπιεσμένους από ένα αυταρχικό καθεστώς Έλληνες. Και τα συναισθή- ματα αυτά εκδηλώθηκαν με αποστο- λή κάθε είδους προμηθειών αλλά εί- χαν και ζωντανή παρουσία μαχητών πλάι στους επαναστατημένους Ρω- μιούς.

Τέταρτο. Η εντολή των κρατών των Μεγάλων Δυνάμεων ήταν η μη προσφυγή στη βία, την οποία οι τρεις ναύαρχοι (Κόδριγκτον, Δεριγνύ, Χέυ- δεν) αγνόησαν ή παρερμήνευσαν. Ενα επεισόδιο όμως μεταξύ βρετανικών και τουρκικών πλοίων στην περιοχή της σημερινής Ιτέας, έδωσε το έναυσμα των εχθροπραξιών που οδή- γησαν στη Ναυμαχία. Το βρετανικό ατμόπλοιο «Καρτερία» με κυβερνήτη τον Φρανγκ Χέιστικς βύθισε έξι μικρά τουρκικά σκάφη. Το γεγονός αυτό εξόργισε τον Ιμπραήμ και έσπευσε να τιμωρήσει τους Βρετανούς, οι οποίοι τον παρέσυραν στον κόλπο του Ναβα-

ρίνου, όπου προέκυψε και η Ναυμαχί- α. Η Βρετανία εξάλλου, ζήτησε συγ- γνώμη από τον σουλτάνο, θεωρώντας τη Ναυμαχία ως «ένα ατυχές γεγονός».

Παρά τη συντριβή του Ιμπραήμ στο Ναβαρίνο, η τουρκική παρουσία ήταν παρούσα στην επαναστατημένη χώρα. Και η επίμονη άρνηση του σουλτάνου να αποχωρήσει, οδήγησε σ ένα ακόμη Ρωσοτουρκικό πόλεμο. Χρειάστηκε να περάσουν σχεδόν δύο χρόνια για να υπογράψουν οι Τούρκοι στην Αδριανούπολη(14/9/1829), κάτω από την απειλή των ρωσικών όπλων, την αναγνώριση της ύπαρξης του ελ- ληνικού κράτους.

Πιστεύουμε πως οι τέσσερις αυτοί λόγοι οδήγησαν τις Μεγάλες Δυνάμεις στο Ναβαρίνο με την προτεραιότητα που αναφέρονται παραπάνω. Μπορεί να υπάρξουν φιλίες και συμπάθειες μεταξύ των κρατών, αυτές όμως υπο- χωρούν πάντα μπροστά στα συμφέ- ροντα.

Το θέμα όμως της ανεξαρτησίας του ελληνικού κράτους αποτελεί ακό- μη πεδίο διαφωνιών. Υπήρξε η ανε- ξαρτησία **δύο η κατάκτηση**; Και θα συνεχίσει να είναι θέμα αντιπαραθέ- σεων ανάλογα με την οπτική που ο καθένας προσεγγίζει το ζήτημα. Α- ναμφισβήτητα η συμβολή των μεγάλων δυνάμεων υπήρξε αποφασιστική. Ωστόσο, μέσα σ ένα περιβάλλον που το Συνέδριο της Βιέννης είχε επιβάλει την παλινόρθωση της μοναρχίας και η Ιερά Συμμαχία είχε αναλάβει τη διατή- ρηση του status quo και την κατάπιψη κάθε επαναστατικού κινήματος, ο ξεσηκωμός και οι πολεμικές επιτυχίες των πρώτων χρόνων της επανάστα- σης χωρίς ικανό οπλισμό, χρήματα και στρατιωτική οργάνωση απέναντι σε μια οργανωμένη έστω και παραπαίου- σα αυτοκρατορία, ήταν ένας άθλος. Και στη φάση αυτή του πολέμου, μπο- ρεί να εξαρτιόνταν από άλλους για τη νίκη, το δικό τους πείσμα όμως ήταν εκείνο που είχε κρατήσει τη φλόγα της ελευθερίας αναμμένη επί έξι χρόνια, μέχρι να έρθουν να τους βοηθήσουν πιο ισχυροί σύμμαχοι. Όσο σημαντική κι αν ήταν τελικά η συμβολή των ξέ- νων, αυτή δεν θα είχε πραγματοποιη- θεί αν δεν είχαν επαναστατήσει μόνοι τους οι Έλληνες. Επομένως **η ανεξαρ- τησία δεν δωρίστηκε στους επανα- στατημένους Έλληνες**, οι οποίοι από μόνοι τους όμως δεν είχαν τη δυνατό- τητα να επιβάλλουν **εκείνη τη χρονι- κή περίοδο** μια παρόμοια λύση διε- θνώς.

Για την όσο το δυνατό αντικειμε- νικότερη διερεύνηση των ιστορικών γεγονότων, καλό είναι να συμβου- λευόμαστε την άποψη ιστορικών ερευνητών διαφορετικών ιδεολογι- κών αποχρώσεων. Ο Κ. Παπαρηγό- πουλος και ο Τ. Βουρνάς, που ανή- κουν σε διαφορετικούς ιδεολογικούς χώρους, έγραψαν με μεγάλη επιτυχί- α την ιστορία του ελληνικού έθνους. Για τη συμβολή των ξένων στην επά- νσταση τον εικοσιένα ο μαν πρώ- τος, στον 9^ο τόμο του μνημειώδους έργου του, αναφέρει: **“Αυτό που κά- νει εμάς τους Έλληνες να χρωστάμε στους Γάλλους αιώνια ευγνωμοσύνη είναι ότι πολλοί Γάλλοι έσμιξαν στα θουνά και τους κάμπους της Ελλάδας το αίμα τους με το αίμα των Ελλή- νων”**. Και ο Τάσος Βουρνάς, στον 2^ο τόμο της ιστορίας της νεώτερης Ελ- λάδας, γράφει: **“Η ευγνωμοσύνη μας προς τους ευρωπαϊκούς λαούς για τη συμπαράστασή τους θα είναι διαρ- κής και αιώνια”**.

ΔΙΑΦΗΜΙΖΟΜΕΝΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Παρακαλούμε τους διαφημιζόμενους επαγγελματίες να συν-
δράμουν στην έκδοση της εφημερίδας στον λογαριασμό με
αριθμό IBAN GR 46 0140 3610 3610 0200 2012 249

ΤΡΑΠΕΖΑ ALPHA BANK

ΜΟΝΟΤΕΧΝΗ

• ΜΟΝΩΣΕΙΣ • ΣΤΕΓΑΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

• ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ

• ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΑΡΑΤΣΩΝ • ΑΦΡΟΜΠΕΤΑ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΗΛ.: 210 7704369 - ΚΙΝ.: 6937 805 626

ΕΛΑΡ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 76

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΤΑ ΑΓΡΑΦΑ

Αποστολής Δ. Καπερώνης
Μεσενικολίτικα λουκάνικα με πράσο
Τμώλου και Γρηγορίου Ε' 74
Βύρωνα

Τηλ.: 210 76 66 375
Οικ.: 210 76 59 336 & 210 76 61 713

Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΦΙΛΙΩΘΟΥΝ ΚΑΙ ΟΧΙ ΝΑ ΣΥΓΚΡΟΥΣΤΟΥΝ

του Δημήτρη Αντωνίου,
Καθηγητή Αγγλικής Β.Α.,
Κατόχου Masters Παιδαγωγικής & Γλωσσολογίας
aglo.academia@gmail.com

Τα παντός είδους προβλήματα που αντιμετωπίζει η σημερινή Τουρκία, το τελευταίο πράγμα που χρειάζεται είναι μία σύγκρουση με την Ελλάδα. Μία χώρα φιλοειρηνική, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με άριστες σχέσεις με την ισχυρότερη δημοκρατία του κόσμου, the U.S.A., με άριστες σχέσεις με τη Γαλλία – Ισραήλ – Αίγυπτο – Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, κλπ., μόνον ένας τρελός ηγέτης, όπως ο κ. Ερντογάν, θα αποτολμούσε μία σύγκρουση μαζί της. Αλλά, ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΤΡΕΛΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΝΟΪΚΟ ΗΓΕΤΗ, ΟΛΑ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΤΑ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ.

Ζούσα στην Αμερική όταν οι Αμερικανοί γιόρταζαν το περίφημο Bicentennial, δηλαδή τα 200 χρόνια της ανεξαρτησίας τους από την Αγγλία. Η επέτειος γιορτάστηκε από την 1^η Απριλίου 1975 έως τις 4 Ιουλίου 1976, και η βασίλισσα της Αγγλίας Ελισάβετ η Β', με τον πρίγκιπα Φίλιππο, επισκέφθηκαν τις Η.Π.Α. στις 11 Ιουλίου 1976, έγιναν δεκτοί από τον τότε Πρόεδρο της Αμερικής, Τζέιμς Φορντ και επισκέφθηκαν το Λευκό Οίκο.

Με άλλα λόγια παλαιοί αποικιοκράτες και επαναστάτες Αμερικανοί ξέχασαν τι τους χώριζε και γιόρτασαν τι τους ενώνει.

Μήπως η Τουρκία και η Ελλάδα θα 'πρεπε να μιμηθούν τους Αγγλο-Αμερικανούς και να δουν προκοπή και οι δυο τους; Φυσικά, η Αμερική και η Αγγλία είχαν πάρα πολλά κοινά, κοινή γλώσσα, κοινούς θεσμούς, κοινή κουλτούρα, κοινό εκπαιδευτικό σύστημα και αυτά τα κοινά συνεχίστηκαν και μετά την αμερικανική επανάσταση και είναι δύο χώρες με τη μεγαλύτερη φιλία στον κόσμο.

Ως φοιτητής στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, θυμάμαι ένα σχετικό ανέκδοτο σ' ένα μάθημα Αμερικανικής ιστορίας. Κάποτε ο Γουίνστον Τσώρτσιλ, μέγας πρωθυπουργός της Μεγάλης Βρετανίας, επισκέφθηκε την Αμερική και έμεινε στο Λευκό Οίκο. Ενα πρωινό, εν αδαμιά περιβολή, κυκλοφορούσε σ' ένα διάδρομο του Λευκού Οίκου και βρέθηκε μπροστά στον Πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο Τσώρτσιλ, γνωστός παγκοσμίως για το χιούμορ του, λέει στον Πρόεδρο των ΗΠΑ: «Ο πρωθυπουργός της Αγγλίας δεν έχει να κρύψει τίποτα από τον πρόεδρο των ΗΠΑ». Αυτό το ανέκδοτο τα λέει όλα μεταξύ των δύο λαών.

Φυσικά, οι Έλληνες και οι Τούρκοι δεν μοιράζονται ούτε κοινή κουλτούρα, ούτε κοινή θρησκεία, ούτε κοινή νοοτροπία. Ωστόσο, μοιράζονται κοινά σύνορα, κοινά συμφέροντα και κυρίως καλή προοπτική για την Τουρκία να εκπληρώσει την περιπόλητη επιθυμία της να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ΔΥΤΙΚΟΠΟΙΗΘΕΙ επιτέλους.

Τι ωφελήθηκε η Τουρκία στα 200 χρόνια που μεσολάβησαν πολέμωντας συνέχεια την Ελλάδα; Αδιαμφισβήτητα η Ελλάδα, από ένας «μαχαλάς» της Τουρκίας, δεκαπλασιάστηκε από το 1821 μέχρι σήμερα, εξελίχθηκε σε ένα σύγχρονο Ευρωπαϊκό κράτος, πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να κρατήσει την Τουρκία αιώνια εκτός Ευρώπης χρησιμοποιώντας την περίφημη αρνησικυρία, veto και τα τελευταία δύο χρόνια **πέτυχε** αμυντικές συνεργασίες τόσο με τις ΗΠΑ, όσο και με τη Γαλλία, αλλά και με τους κοντινούς γείτονους της Τουρκίας την Αίγυπτο, τα Εμιράτα, κλπ., κλπ.

Ας υποθέσουμε ότι Ελλάδα και Τουρκία, λόγω της ελληνικής παλιγγενεσίας, υπογράφουν μία σύμβαση εκεχειρίας για 20 χρόνια. Αυτό και μόνο θα εξασφαλίσει στον Ερντογάν μία αξιοπρεπή υστεροφημία, την είσοδό του ως πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ανάκαμψη της φήμης του διεθνώς, την ανάκαμψη της οικονομίας και τον επικείμενο εξευτελισμό του.

Τα δύο κράτη θα μπορούν να ελαττώσουν τα εξοπλιστικά τους προγράμματα, προς χάριν των δύο λαών. Το πραγματικό πρόβλημα ποιο είναι; Το πρόβλημα το έχει η Τουρκία με τον αλλοπρόσαλλο ηγέτη της, τον αιθεροβάμονα, ονειροπόλο, ματαιόδοξο και δεν συμμαζεύεται. Τις γαλάζιες θάλασσες που ονειρεύεται ο Σουλτάνος, ποτέ δεν θα τις αποκτήσει, διότι η σημερινή Ελλάδα δεν είναι η Ελλάδα του 1920, στην οποία συχνά – πυκνά αναφέρεται.

Είναι πολύ πιο εύκολο για τον γείτονα Σουλτάνο να υπογράψει μία σύμβαση φιλίας με την Ελλάδα και να ζήσει τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής του εν ειρήνη, παρά να μετράει τις μέρες του, που δεν φαίνεται να είναι και πολλές και να καταλήξει όπως κατέληξε ο Καντάφι της Λιβύης, ο Τσαουσέσκου της Ρουμανίας και αρκετοί άλλοι που υπέφεραν από την ίδια τρέλα που διακατέχεται και ο ίδιος.

Σημείωση: Ο καθηγητής Δημήτρης Αντωνίου κατάγεται από την Κεραιά και είναι φίλος του χωριού μας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Απώλειες

Εφυγαν από κοντά μας ο Καλαντζής Αποστ. Βασίλειος, ο Σταύρου Χρ. Σωτήριος, η Κοντοστεργίου Σοφία, χήρα Θωμά, ο Κυρίσης Ηλίας, ετών 79, ο Κυρίσης Σωτήριος, η Γόρδιου Λέλα και η Πολυζόγαμπρου Ολυμπία.

Ακόμα έφυγε η Ευτυχία Σκούφη – Ραχωβίτσα, σύζυγος του μακαρίτη Αντώνη Σκούφη, κάτοικος εν ζωή Θεσσαλονίκης (φωτογραφία δεξιά).

Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

	Ευρώ
Σύνδεσμος Αθήνας	
Βυτόγιαννη Ελένη, Τρίπολη	20
Κυρίσης Φώτης, Αθήνα	50
Παλαπέλα Ελη, Βόλος	30
Πανταζής Χρ. Αριστείδης, Αθήνα	50
Πατσιαούρας Ηλίας, Αθήνα	20
Πίτσας Χρήστος, Αθήνα	100
Σκούφης Βάιος, Μορφοβούνι	20
Σταμογιώργου Χριστίνα, Βόλος	20
Τουλιές Λεων. Δημήτριος, Αθήνα	20
Σύνδεσμος Καρδίτσας	
Κατσακιώρης Στέφανος	30
Καλαντζής Σωτήριος του Χρήστου	20
Καλαντζής Χ. Κλεόβουλος	50
Καλαντζής Χ. Δημήτριος	50
Κωσταρέλος Χρήστος	20
Τσάβαλος Χ. Γιώργος	20
Κατοίκος Ιωάννης	20
Πατσιαούρας Σωτήριος	20

Σύνδεσμος Μαγνησίας	
Γουλιώτης Σωτήρης	20
Ντόντης Απόστολος	20
Παπαδούλη Χαρίκλεια του Ηλία	20

**ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ
ALPHA BANK ΣΤΟΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
IBAN GR 460140 3610 3610 0200 2012 249.
Να συμπληρώνετε απαραίτητα το ονομα-
τεπώνυμό σας.**

Φεστιβάλ Λιμνών 2022

Με μεγάλα ονόματα της ελληνικής μουσικής σκηνής και αγαπημένους καλλιτέχνες (Ελεονώρα Ζουγανέλη, Γιοκαρίνης, Μηλιώκας, Παπαδόπουλος, Ζιώγαλας, Κονταρός κ.α.) επανέρχεται φέτος μετά από δυο χρόνια απουσίας το φεστιβάλ Λιμνών Καρδίτσας.

Η Π.Ε. Καρδίτσας βρίσκεται σε επαφές με καλλιτέχνες προκειμένου να οριστικοποιήσει το πρόγραμμα και να χαρίσει σε όλους τους Καρδιτσιώτες και όχι μόνο, μοναδικές μουσικές στιγμές.

Νέος Αγών, 18/6/2022

**Μορφο-
βουνιώ-
τική
ΦΩΝΗ**

Η εφημερίδα είναι δική σας! Στείλτε μας τα νέα σας, τις απόψεις σας, τις παρατηρήσεις σας στο morfonuni@yahoo.gr ή στη σελίδα μας στο Facebook μέχρι τις 10 Σεπτεμβρίου 2022 ώστε να δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Το χορευτικό του συλλόγου μας πραγματοποίησε 4 εμφανίσεις στις εκδηλώσεις Μαΐου στο κάμπινγκ ΣΥΚΙΑ ΣΤΗΝ Κάτω Γατζέα Πηλίου.

Παρουσιάστηκαν χοροί από όλη την Ελλάδα σε γκρουπ ξένων τουριστών κρατώντας πάντα ζωντανή τη μουσική μας παράδοση.

Επιπλέον παρουσιάστηκε η ιστορία του Συλλόγου μας αλλά και του χωριού μας σε πλήθος ανθρώπων χτίζοντας γέφυρες επικοινωνίας αλλά και διαφημίζοντας τον τόπο καταγωγής μας ποικιλοτρόπως.

Αξίζει να αναφέρουμε εδώ την άριστη σχέση και συνεργασία του Συλλόγου μας με τους ιδιοκτήτες του κάμπινγκ ΣΥΚΙΑ η οποία κρατάει πάνω από 20 χρόνια και είμαστε σίγουροι ότι θα συνεχιστεί και στο μέλλον.

Επίσης το χορευτικό του Συλλόγου μας εμφανίστηκε στις 2/6/2022 στο χωριό ΧΛΟΗ Βελεστίνου, προσκεκλημένο από την τοπική εκκλησία στο πλαίσιο εκδηλώσεων για την εορτή της Αναλήψεως του Χριστού.

Με την ευκαιρία της εμφάνισης του χορευτικού αναφέρθηκαν και στη ΧΛΟΗ στοιχεία της ιστορίας του Συλλόγου μας και του Χωριού μας.

Κλείνοντας θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι οι εμφανίσεις του χορευτικού υπήρξαν άψογες και να τονίσουμε ότι μέσα από τις δραστηριότητες του χορευτικού το Χωριό μας και ο Σύλλογός μας γίνονται γνωστά σε πολύ κόσμο με πολλαπλά οφέλη.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Εφυγε από κοντά μας η αγαπητή συγχωριανή ΓΟΡΔΙΟΥ ΛΕΛΑ σύζυγος Βάιου. Θερμά συλλυπητήρια εκ μέρους του ΔΣ του Συλλόγου στην οικογένειά της.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ

Υπενθυμίζουμε ότι όσοι Βουλευσιώτες επιθυμούν να επικοινωνήσουν με τον Σύλλογο μπορούν να απευθύνονται στα τηλέφωνα:

6974785222 – Σταμογιώργος Ηλίας

6977680825 – Βασιούλης Κων/νος

6979506161 – Κατσακίωρη Σοφία

Καλό καλοκαίρι σε όλους τους συγχωριανούς και καλή αντάμωση στο χωριό μας, στο όμορφο ΒΟΥΝΕΣΙ.

ΜΙΑ ΟΨΗ ΤΟΥ «ΣΗΜΕΡΑ» ΤΟΥ «ΧΘΕΣ» ΚΑΙ ΤΟΥ «ΑΥΡΙΟ»
(Μια εν τάχει αναφορά στο παρόν και το παρελθόν)
του Αλέξη Γαλανούλη

4 **Φτάσαμε στο μέσον της χρονιάς του 2022.** Μετρούμαστε, και βλέπουμε ότι είμαστε κατά είκοσι και πλέον χιλιάδες λιγότεροι που κανονικά θα έπρεπε να είναι παρόν. Αν προσθέσουμε και εκείνους, τους πολύ άτυχους που έφυγαν εξ αιτίας των ατυχημάτων, χωρίς να υπολογίζουμε τους υπερήλικες που κατά κάποιο τρόπο ήταν τυχεροί που έφθασαν στα όρια της φυσιολογικής κατάληξης, βλέπουμε ότι είμαστε πολύ λιγότεροι. Και αν προσθέσουμε και την υπογεννητικότητα της περασμένης δεκαετίας (κάπου πεντακόσιες χιλιάδες λιγότερες γεννήσεις και άλλες 500 περίπου χιλιάδες νέοι άνθρωποι που έφυγαν για το εξωτερικό αντιλαμβανόμαστε ότι η χώρα μας έχει στερεύσει. Και κάνουμε τώρα αυτές τις σκέψεις γιατίήρθαν τα Χριστούγεννα, το Πάσχα, ήρθε ο Δεκαπενταύγουστος και νιώθουμε την απουσία τους πιο έντονα. Θα θέλαμε να είναι και αυτοί ανάμεσά μας, και όλοι μαζί, με τα καλά και τα άσχημα, με τα λίγα ή τα πολλά, να εορτάσουμε τις μεγάλες γιορτές έστω και απομονωμένοι, και μασκοφορεμένοι. Όμως, «άλλαί μεν βουαίει άνθρωπων άλλα δε Θεός (και Πανδημία μαζί) κελεύουν.

Ας αφήσουμε όμως, τη σκέψη μας να πλανηθεί στο απόμακρο παρελθόν και ας δούμε αν τα τωρινά σημάδια (των καιρών) μοιάζουν με εκείνα του παρελθόντος για να μπορούμε να τα εντάξουμε κάπου και να δούμε αν είναι κάτι το φυσιολογικό και αναμενόμενο, για να ηρεμήσουμε, ή αν είναι κάτι φοβικό και επικίνδυνο να αντιδράσουμε. Να αντιδράσουμε όμως πολιτισμένα και όχι ως ένας όχλος χωρίς πυξίδα και χωρίς σκοπό. Οι βίαιες πράξεις φέρνουν και βίαιες αντιδράσεις και τότε η έκβαση της οποίας προσπάθειας, του οποίου αγώνα, κρίνεται ανάλογα με το ποιος, οι ποιοι, έχουν τα περισσότερα και τα πιο αποτελεσματικά όπλα. Η Ελλάδα, και κυρίως ο ελληνικός λαός, αυτή τη στιγμή ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΤΙΠΟΤΕ. Βρίσκεται στο έλεος των ισχυρών του κόσμου, ανίκανη, ανήμπορη, άοπλη, και εξαθλιωμένη!

Ας κάνουμε όμως τώρα έναν πολύ σύντομο χρονικό περίπατο και, ως ένα σύνολο λαού, ας δούμε από πού ερχόμαστε και προς τα πού πάμε.

Διανύουμε την τελευταία φάση της προϋπάρχουσας εποχής κατά την οποία πρωταγωνιστής αυτής, της οποίας, πρωτοβουλίας και διαδικασίας επίτευξης ενός στόχου στη ζωή, την είχε κατ' αποκλειστικότητα ο άνθρωπος. Ενέργειες σαν ετούτη εδώ που κάνω εγώ ετούτη τη στιγμή είναι σα να μην θέλω να εγκαταλείψω τις παλιές μου συνήθειες, μια εκ των οποίων ήταν, να γράφω γράμματα και χριστουγεννιάτικες κάρτες σε συγγενείς και φίλους, κάθε φορά που ερχόταν οι γιορτές, και φυσικά λάμβανα και εγώ με τη σειρά μου, Νιώθω τώρα στο παιδί που δεν θέλει να αποχωριστεί τη μάνα του, ή το αντίστροφο. Όμως η ίδια η ζωή και η λογική άλλα υπαγορεύουν. Απαιτούν συμμετοχή στα δρώμενα της ζωής.

Ζούμε λοιπόν στην εποχή της απόλυτης κυριαρχίας της αυτοματοποιημένης μετάδοσης πληροφοριών, υπαρκτών και ανύπαρκτων, πραγματικών ή κατασκευασμένων! Ζούμε την εποχή του «φακελώματος» των ανθρώπων σε παγκόσμιο επίπεδο και το «ξεγύμνωμα» αυτών από τα προσωπικά τους δεδομένα. Ακόμα και το πιο στυγνό δικτατορικό καθεστώς δεν θα τολμούσε να λάβει τέτοια μέτρα, και να περάσει τέτοιες νομοθεσίες αν έλλειπε η επιδημία, σε άλλη εποχή. Τη ζούμε όμως τώρα μέσα και έξω από τα σπίτια μας.

Και ήρθε η «Πανδημία» και αποτελείωσε το κακό με αιχμή του δόρατος τα «υπογεγραμμένα» (;) πρωτόκολλα που κάθε τόσο ανακοινώνονται, θέτοντας τον απλό κόσμο απέναντι σε ένα βασανιστικό δίλημμα ζωής ή θανάτου! Ετσι ολοκληρώθηκε η μετάβαση από την προηγούμενη χιλιετία στην τωρινή. Όπως περίπου έγινε και κατά το πέρασμα από τον 9^ο αιώνα μ. Χ. έως το 1200, και πιο πέρα από αυτό. Όπως είχε προηγηθεί και η μεγαλύτερη ακόμα αλλαγή μεταξύ του 2^{ου} π. Χ. αιώνα και του 4^{ου} μ. Χ. Τότε δηλαδή που γύρισε ο πέλεκυς ανάποδα για τους κατακτημένους από τους Ρωμαίους Έλληνες οι οποίοι έχασαν την ταυτότητά τους και την πίστη τους μαζί. μεταφορικά και κυριολεκτικά. Πρώτα χύθηκε το αίμα των Χριστιανών και μετά των «Εθνικών» (έτσι ονόμαζαν τους αρχαιολάτρες τότε) ώσπου αναγκάστηκαν να απαρνηθούν την πίστη τους, στους θεούς που λάτρευαν για χιλιάδες χρόνια και να ξεχάσουν το όνομα της πατρίδας τους. Και αν πάμε ακόμα μια χιλιετία παραπέρα βλέπουμε σχεδόν τα ίδια πράγματα να συμβαίνουν. Αιματοχυσίες και ασταμάτητες επεμβάσεις των ισχυρών κατά των αδυνάτων, με αποκορύφωμα τον Τρωικό Πόλεμο μετά τον οποίον ήκμασαν οι τέχνες και τα γράμματα κατά την κλασική εποχή.

Τώρα βιώνουμε κάτι αντίστοιχο αλλά με πολύ πιο έντονες αλλαγές. Τότε οι άνθρωποι μιλούσαν για την «Θεογονία του Ησίοδου» και τον Ελληνικό Πολιτισμό. Τώρα μιλάμε για το πέρασμα από την βιομηχανική εποχή στην εποχή της πληροφορικής και την εξάρτηση του ανθρώπινου γένους από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (στα λογισμικά μηχανήματα) και την «Παγκοσμιοποίηση». Αιχμή του δόρατος αυτής της αλλαγής ήταν η δημιουργία του παγκόσμιου διαδικτύου καθοδηγούμενο, και απόλυτα ελεγχόμενο από τους μεγιστάνες του πλούτου. Οι οποίοι σε συνεργασία με τους πολιτικούς και τους επιστήμονες (φαρμακοβιομήχανους θα κυβερνάνε ανενόχλητοι και κληρονομικά θα μεταβιβάζουν τον πλούτο και την οικονομική τους ισχύ στους απογόνους σε τοπικό και διεθνές επίπεδο). Ο δε απλός λαός θα εξαθλιώνεται ακόμα πιο πολύ χωρίς καμιά ελπίδα αλλαγής της κατάστασης και της απόκτησης έστω και ένα μικρό μερίδιο της «πίτας» του πλούτου. Τα παιδιά των φτωχών δεν θα μπορούν πλέον να μορφωθούν και να αποκτήσουν τα προσόντα που χρειάζονται για να διεκδικήσουν μια θέση στην εξουσία ή να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση.

Το πιο τρομακτικό, κατά την άποψή μου, είναι ότι οι μεγιστάνες του πλούτου θα μπορούν πλέον να έχουν πρόσβαση στην σημερινή τεχνολογία, μέσω της οποίας θα μπορούν να επέμβουν, και γενετικά να ελέγξουν το ανθρώπινο γένος και να το τροποποιήσουν ανάλογα με τις επιδιώξεις τους και τις ορέξεις τους όπως ακριβώς γίνεται σήμερα με τα κάθε λογής υβριδικά προϊόντα που πλημύρισαν τις αγορές του κόσμου εδώ και χρόνια. Φαντάζομαι ότι στο κοντινό μέλλον θα έχουμε και ανθρώπινα υβρίδια (κάτι σαν το μουλάρι που δεν μπορεί να τεκνοποιήσει) όπως και τα υβριδικά φυτά δεν έχουν σπόρο ανανέωσης του είδους τους. Σας λέει τίποτε αυτό; Μπορούν όμως τώρα οι «επιστήμονες» να το κάνουν σε φυτά και θηλαστικά (παντός είδους) με προεπιλεγμένα προσόντα και χαρακτηριστικά με ικανότητες για επιλεγμένο σκοπό. Τα πειράματα που έγιναν κατά τα τελευταία 20 με 30 χρόνια, σε θηλαστικά (στην κατηγορία των οποίων ανήκει και ο άνθρωπος) κατέληξαν στην γενετική τροποποίηση - DOLLY - και τα «Παιδιά του Σωλήνα» προορισμένα για χρήση (εργατικών χεριών) άνευ αποδοχών όπως συνέβαινε με τους σκλαβωμένους Έλληνες υπό των Ρωμαίων και των Οθωμανών! (Να πούμε και μερικά άλλα;)

Η «Νέα Τάξη Πραγμάτων» που άρχισε με το αιματοκύλισμα των αδύναμων λαών ανά τον κόσμο και κυρίως γύρω από τη Λεκάνη της Μεσογείου συμπεριλαμβανομένων και, μερικώς, των Βαλκανίων πέρασε στη δεύτερη φάση με την εξάπλωση και εφαρμογή ψηφιοποίησης και ελέγχου κάθε ανθρώπινης δραστηριότητας σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο. Ενας έλεγχος που θα είναι σε θέση να εντοπίσει το κάθε τι που θα χρειάζεται η παγκόσμια εξουσία πλέον να γνωρίζει. Δεν θα υπάρχει κανένας χώρος και κανένας άνθρωπος που να μην μπορεί να ελεγχθεί. Αυτή είναι η παγκοσμιοποίηση.

Τα ακούγαμε αυτά, κάποτε, και τα φανταζόμασταν ως παρωμύθια και φαντασιοπληξίες. Τώρα τα βλέπουμε σιγά, σιγά, να μπαίνουν σε εφαρμογή. Το δρόμο τον έδειξε ο George Orwell το 1948 με το βιβλίο του κάτω από τον τίτλο: «1984». Και η εφαρμογή, των όσων γράφονται σε εκείνο το βιβλίο - με κάποια συμπληρώματα - θα φέρει και τη δημιουργία μιας παγκόσμιας Κυβέρνησης που θα έχει ως αποτέλεσμα την μετατροπή των μικρών χωρών (όπως είναι η Ελλάδα) σε μικρές και ασήμαντες εκλογικές περιφέρειες πράγμα το οποίο θα οδηγήσει και στον αφανισμό λαών (και εθνών) που έχουν έως τώρα διαγράψει αρκετές χιλιάδες χρόνια ανεξάρτητης ύπαρξης. Αλίμονο σε εκείνες τις χώρες που έχουν μεγάλη υπογεννητικότητα και είναι σαν την φτωχή, την καλυπρωμένη, εξαθλιωμένη και παντοιοτρόπως απαξιωμένη Ελλάδα και ως εκ τούτου θα αδυνατεί να αντιδράσει.

Επιτρέψτε μου να προσθέσω εδώ ότι δεν τα έγραφα όλα αυτά για να απογοητεύσω τους αγαπητούς αναγνώστες αλλά για να ξέρουμε όλοι μαζί ότι και άλλοι λαοί, σε άλλες εποχές, βρέθηκαν σε παρόμοιες δύσκολες καταστάσεις και διλήμματα. Και όμως επέζησαν. Το παράδειγμα το έδειξαν οι Έλληνες του 1821. Τέτοια δυνατότητα δεν θα υπάρξει πλέον γιατί δεν θα το επιτρέπει η «ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ» που μεταφράζεται σε «ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ».

Τέλος θέλω να συγχαρώ και να ευχαριστήσω την Διεύθυνση και το προσωπικό της εφημερίδας που κρατάτε στα χέρια σας για τον αγώνα της ενημέρωσης αλλά και της επιβίωσης.

Συνάντηση με τη δασκάλα
του χωριού μας, 54 χρόνια μετά...

Ανοίξη Απρίλης του 2022, Πάσχα κοντά. Ηλιος με βοριαδάκι στο καφενείο Φαβέλα, στην Κρήτη. Μετά από αρκετή αναζήτηση κανονίσαμε να συναντήσουμε μια μορφή αγαπημένη από το παρελθόν. Περιέργεια, χαρά, νοσταλγία για το τότε και για το πρόσωπο, αφού το τηλέφωνο μας μετέδιδε στις πρώτες επαφές μόνο μια ευγενική γεμάτη προσδοκία φωνή. Κατεβαίνουμε απ' το αυτοκίνητο και βαδίζουμε με ανυπομονησία προς το χώρο συνάντησής μας. Στο πίσω μέρος της μνήμης μου μια όμορφη εικοσιδύαχρονη Κρητικοπούλα βαθιά από το παρελθόν ήθελε αναδειχθεί ως οπτασία στο ταπεινό ξύλινο τραπέζακι κάτω από τα ανθισμένα λεμονοδένδρα που σε έφερναν με το γλυκό τους άρωμα σε κατάσταση έκστασης. Μόνο που μεσολάβησε ο χρόνος, αχ αυτός ο άσπλαχνος, αφήνοντας σε μένα τουλάχιστον σημάδια εμφανή. Μια κυρία περασμένης ηλικίας κάθεται στην αυλή μόνη της παρέα το καφεδάκι, αλλά δεν λέει να συγκινηθεί από την παρουσία μας. Ετοιμάζομαι να τη ρωτήσω, αλλά την τελευταία στιγμή παίρνει η άκρη του ματιού μου που διαπερνά το τζάμι ή το ανοιχτό παράθυρο μια άλλη μορφή να μισοσηκώνεται με την πρόθεση να κινηθεί προς το μέρος μας. Ταχύναμε γεμάτοι ανυπομονησία το βήμα κάπως την προσομοίωσα, αφού κράτησε το πράο και το γλυκό του χαρακτήρα της την κρητική αρχοντιά της κρυφά απ' το χρόνο. Τα συναισθήματα εκატέρωθεν σε τέτοιες στιγμές πλημμυρίζουν, δεν χωράνε σε λόγια. Μακάρι να ήταν το παρελθόν και το παρόν πάντα με τέτοιες θαυμάσιες στιγμές στολισμένα σκέφτηκα. Μια ανοιχτή αγκαλιά μας καλωσόρισε, με ευχαρίστησε για τον κόπο που έκανα να την αναζητήσω, καθίσαμε κοντά της, ζωντάνεψε με την κουβέντα μας μια άλλη εποχή. Τελικά σίγουρα οι άνθρωποι χαρακτηρίζουν τις εποχές.

Μας είπε πως ήρθε στο χωριό μας τις πρώτες εντυπώσεις της ότι βρήκε κοπέλες της παντρείας που την βοηθούσαν. Μιλήσαμε για την ανδροκρατούμενη κοινωνία του τότε, για τη νοικάρισσά της, τη Σταυρούλα, που της συμπεριφέρθηκε όμορφα κι ήταν η μαγεύρισσα στο σχολείο κι η οποία έμεινε άνεργη, αφού η χούντα τελώντας το «θεάρεστο» έργο της το κατήγγησε, μην και ήταν γεμάτο «κουμμουνιστικά μικρόβια».

Μας είπε για την πρώτη ώρα του μαθήματος με την τότε δευτέρα τάξη και το πρώτο διάλειμμα, η μάλλον το πρώτο κουδούνι, μας περιέγραψε ένα στιγμιότυπο εξαιρετικά χαρακτηριστικό για την τότε εποχή:

«Παιδιά μπορείτε να βγείτε στο προαύλιο», είπε καθώς μάζευε τα χαρτιά της. Σηκώθηκαν και βγήκαν μόνο τα αγόρια έξω. Παραξενεύτηκε και ρώτησε τα κορίτσια γιατί δεν βγαίνουν κι αυτά έξω. "Μα κυρία είπατε να βγούμε μόνο τα παιδιά", ήταν η απάντηση των κοριτσιών. Μια σκηνή που δεν θα την ξεχάσει ποτέ στη ζωή της. Εν πρώτης είχε μείνει εμβρόντητη μας είπε. Σε μας στην Κρήτη είμασταν όλα κοπέλια, κύριε Δημήτρη. Κατάλαβε βέβαια γρήγορα σε πιο κοινωνικό πλαίσιο κιούσαν τη περιοχή που θα πρόσφερε τις υπηρεσίες της. Συνεχίσαμε το ταξίδι μας στο παρελθόν κι ήρθαν εκατέρωθεν κι άλλες σκηνές στο προσκήνιο.

Μας μίλησε για τους μαθητές της με πολύ ζεστά λόγια, για τους συναδέλφους της και για τον αξιολύβαστο διευθυντή τον κύριο Τζαβάρια. Για τον κύριο Ντούρλια που την πρότεινε ως παράδειγμα όταν έκανε το μάθημα που χαρακτήριζε, αν θυμόνται οι παλιότεροι, την Κρητικοπούλα με την τότε τυπική περιγραφή, ως μαυρομάλλα, σπαθάτη, περήφανη, όμορφη αλλά με αδρά χαρακτηριστικά. Ήταν πράγματι όμορφη και γλυκιά μορφή η κυρία Κλεοπάτρα.

Την ακούγαμε και δεν χορταίναμε, αν κι εγώ έμμεσα, αφού δεν είχα την τύχη να την έχω δασκάλα μου. Τούτοι οι άνθρωποι οι προερχόμενοι από άλλες γωνιές της πατρίδας, έχω την πεποίθηση, ότι συνέβαλαν με τον φρέσκο και διαφορετικό πολιτισμικό αέρα τους ότι μας συνεπήρε και μας και μας έφτασε κατά ένα μέρος εδώ που είμαστε σήμερα. Ξεφεύγαμε ασυναίσθητα και τότε νομίζω από το ερμητικό κλειστό περιβάλλον του χωριού κι αμφισβητούσαμε δειλά, μα έμπρακτα, πριν πάμε φαντάροι „τα παιδιά“ τα αγόρια, την απλοϊκή παροιμιώδη έκφραση των γιαγιάδων μας, όταν αναφερόμασταν σε άλλες περιοχές της χώρας „είνι κι αυτού σιαπέρα ιλλάδα γιέμι“;

Πέρασαν τα χρόνια, 54 τον αριθμό, ο αδηφάγος χρόνος μας έκλεψε ολονών τη νιότη, μας άφησε την εμπειρία και τις θύμησης, το σοφόν της περασμένης ηλικίας, ως αμανάτια. Κι έτσι, παρά την χρονική διάρκεια και την απόσταση που μας χώριζε τα είπαμε λες κι είμασταν την πάσα μέρα γειτονόπουλα. Πέρασαν πάνω από δύο ώρες, οι ευτυχισμένες στιγμές έχουν δυστυχώς μικρή διάρκεια, γιατί η ζωή μας έχει φορτώσει και με άλλες υποχρεώσεις, σκηωθήκαμε και προχωρήσαμε προς το αυτοκίνητο. Χωρίσαμε πλουσιότεροι σε βαθιά αισθήματα, κάτοχοι μιας μοναδικής εμπειρίας για εμάς και για εκείνη πιστεύω. Βρήκαμε πολλά κοινά σημεία κι οι συν-

δετικοί κρίκοι που μας ένωναν όλη την ώρα ήταν το Μορφοβούνι και ο γεωμετρικός τόπος της αμοιβαίας εκτίμησης.

Πήρα το θάρρος, ελπίζω να μην με κακιώσετε, να την ευχαριστήσω στο όνομα όλων μας θερμά, για τις γνώσεις, την ευγένεια ψυχής, τη ζεστασιά κι όλες τις όμορφες στιγμές που ζήσαμε μερικοί έμμεσα κι άλλοι άμεσα το χρόνο που βρέθηκε να υπηρετεί στην γενετείρά μας. Την άγγιξε το γεγονός ότι δεν την ξεχάσαμε, το ότι δεν πέρασε απ' τις ψυχές μας χωρίς να αφήσει τα ίχνη της κι ότι εκτιμήσαμε την προσφορά της, έστω και τώρα με τούτη την πενιχρή σε χρόνο συνάντηση. Μας άγγιξε η αρχοντιά, η ευγένεια και το γλυκό του χαρακτήρα της. Της ευχόμαστε μακροζωία, οικογενειακή ευτυχία και φυσικά υγεία, εκφράζοντας την ελάχιστη κρυφή ελπίδα να την καλωσορίσουμε ίσως στο μέλλον στο χωριό μας.

Σας ευχαριστούμε πολύ κυρία Κλεοπάτρα Δρανδάκη!

Καλαντζής Δημήτρης

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΜΕ ΔΗΜΑΡΧΟΥΣ ΤΗΣ ΟΡΕΙΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Το πρόβλημα της ερήμωσης της υπαίθρου και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, έθεσε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα

Συνάντηση εργασίας του πρωθυπουργού Κ. Μητσοτάκη με τους δημάρχους 32 ορεινών δήμων έγινε στις 15/6/2022 στο Μέγαρο Μαξίμου, παρουσία πολλών υπουργών, υφυπουργών και ΓΓ υπουργείων. Η συνάντηση είχε διάρκεια 4 ώρες και ο Πρωθυπουργός άκουσε με προσοχή τις τοποθετήσεις των δημάρχων.

Ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα κ. Παναγιώτης Νάνος έθεσε ως προτεραιότητα την πληθυσμιακή αποψίλωση των ορεινών χωριών, λέγοντας ότι σε δέκα χρόνια οι περισσότεροι ορεινοί δήμοι δεν θα υπάρχουν. Παρουσίασε το πρόγραμμα του Δήμου «Επιστροφή στην Πατρίδα» και ζήτησε να χρηματοδοτηθεί πιλοτικά η ΟΧΕ Αγράφων. Ο πρωθυπουργός υιοθέτησε την πρόταση για Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) ορεινού όγκου στην Ελλάδα και έδωσε εντολή στον υφυπουργό Ανάπτυξης να προωθήσει την ΟΧΕ στα ενιαία Αγραφα των Δήμων Αγράφων, Αργιθέας και Λίμνης Πλαστήρα. Επίσης η τριμερής διαδημοτική συνεργασία απέσπασε εξαιρετικά θετικές εξελίξεις στο κρίσιμο μέτωπο των ΑΓΠΕ και της εγκατάστασης ανεμογεννητριών στα Αγραφα και τη Λίμνη Πλαστήρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ήταν η 4^η φορά που ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα είχε την ευκαιρία να συνομιλήσει με τον πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη για θέματα του Δήμου.

ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ με αντικείμενο την υλοποίηση της εξαγγελίας του Πρωθυπουργού για ΟΧΕ έγινε στο Μορφοβούνι με την συμμετοχή των δημάρχων κ.κ. Π. Νάνου - Α.Καρδαμίκη - Α.Στεργίου με συμμετοχή συνεργατών. Οι τρεις δήμοι θα καταθέσουν κοινή αναπτυξιακή πρόταση στην κυβέρνηση, με έργα και υποδομές. Για την υλοποίηση του σχεδίου συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας την οποία συντονίζουν οι ίδιοι οι δήμαρχοι και η μελέτη ΟΧΕ θα κατατεθεί σύντομα.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΟ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ:

Σε πλήρη εξέλιξη είναι δύο έργα ανάπλασης στο χωριό:

Α) της πλατείας Μορφοβουνίου, ένα έργο που χρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα leader, προϋπολογισμού 100.000 ευρώ. Διατέθηκαν επιπλέον πιστώσεις 25.000 ευρώ από το Δήμο και ανατέθηκε σε άλλο εργολάβο συμπληρωματικό έργο κατασκευής μνημείου πεσόντων Βουνεσιωτών στους Εθνικούς Αγώνες και ένα συντριβάνι – καταρράκτης. Το έργο υπολογίζεται να ολοκληρωθεί εντός του Ιουλίου.

Β) το δεύτερο έργο είναι η ανάπλαση του χώρου «στεφάνι» Μορφοβουνίου, έργο προϋπολογισμού 240.000 ευρώ το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Τρίτσης και υποστηρίζεται από την Επιτροπή Ελλάδα 1821-2021. Στο χώρο θα αναπτυχθεί το Υπαίθριο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Λίμνης Πλαστήρα, ένα τολμηρό εικαστικό εγχείρημα, δεδομένου ότι θα είναι μοναδικό στη χώρα και ένα από τα 10 της Ευρώπης.

Ξεκίνησε το έργο αποκατάστασης των πηγών Ανθοχωρίου – Κερασιάς, προϋπολογισμού 150.000 ευρώ. Προβλέπεται κατασκευή νέας υδρομάστευσης και δεξαμενής συλλογής νερού, καθώς η παλαιά καταστράφηκε από τον «Ιανό» και χάθηκε το μεγαλύτερο μέρος του νερού.

Ξεκίνησε το έργο κατασκευής νέου αγωγού από την λίμνη στο υδραγωγείο Μορφοβουνίου, προϋπολογισμού 190.000 ευρώ. Προβλέπεται κατασκευή νέας παράλληλης υδροδότησης των χωριών Μορφοβουνίου και Μεσενικόλα, προκειμένου να μην υπάρξει ποτέ έλλειψη νερού, ειδικά τον Αύγουστο μήνα που οι ανάγκες υπερδιπλασιάζονται.

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναβάθμισης της ισχύος ηλεκτρικού ρεύματος στο αντλιοστάσιο Μορφοβουνίου, καθώς και η προμήθεια νέου ισχυρότερου μοτέρ άντλησης υδάτων, συνολικής αξίας 25.000 ευρώ. Στόχος είναι η διασφάλιση της επάρκειας νερού των χωριών Βουνέσι και Μεσενικόλα, ειδικά τον Αύγουστο.

Ξεκίνησε το έργο για την κατασκευή 4 νέων παιδικών Χαρών, στα χωριά Μορφοβούνι, Μεσενικόλα, Κερασιά, Καρίτσα. Το έργο που χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο, αρχικού προϋπολογισμού 313.000€. Προτεραιότητα στα εκατοντάδες παιδιά που έρχονται και ζωντανεύουν τα χωριά μας κάθε καλοκαίρι. Ειδικά η παιδική χαρά στο Μορφοβούνι είναι σχεδιασμένη για παιδιά ΑμεΑ και εντάσσεται στην πολιτική του Δήμου για να καταστήσει τη λίμνη Πλαστήρα φιλική και προσβάσιμη στα ΑμεΑ. Είναι η πρώτη παιδική χαρά του είδους στην περιφερειακή Ελλάδα, πλην Αθήνα – Θεσσαλονίκης.

Ολοκληρώθηκε το έργο αποκατάστασης του τοιχείου στο Μουσείο Πλαστήρα, από τον Ιανό. Παράλληλα μετά την παραχώρηση οικοπέδου από τον ιδιοκτήτη Γιώργο Μανώλη άνοιξε η πρόσβαση για αυτοκίνητα.

Σε εξέλιξη τα «Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια» - Νέες χρήσεις γης στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα

Ενα από τα σημαντικότερα έργα για τη λίμνη Πλαστήρα, το οποίο θα επηρεάσει έμμεσα και την Οικονομία της Καρδίτσας είναι σε εξέλιξη. Πρόκειται για τα «Ειδικά Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια Λίμνης Πλαστήρα», έργο το οποίο υλοποιεί η εταιρία «Σαμαράς και συνεργάτες». Κλιμάκιο μελετητών, πολιτικοί μηχανικοί βρίσκονται στη λίμνη Πλαστήρα, με σκοπό να αποτυπώσουν τις υφιστάμενες χρήσεις γης στο δήμο, να μελετήσουν τις νέες και να προταθούν στη νέα χωροταξία της περιοχής. Οι μελετητές συναντήθηκαν με τον δήμαρχο κ. Παναγιώτη Νάνο, ο οποίος αναφέρθηκε στις στρεβλώσεις της ΖΟΕ και τις οικονομικές επιπτώσεις που είχε στην αγροτική παραγωγή και την κτηνοτροφία. Ο δήμαρχος επισήμανε φανερά λάθη και αστοχίες οι οποίες υιοθετήθηκαν και αναγκάζουν τους παραγωγούς να επενδύουν εκτός των ορίων του δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Ο δήμαρχος πρότείνει να προβλεφθούν χρήσεις γης και για τον δευτερογενή τομέα, για δημιουργία επιχειρήσεων αγροδιατροφικού τομέα. Ειδική αναφορά έγινε στην ανάπτυξη του Θεματικού Τουρισμού, στη δημιουργία υποδομών για αθλητικό – προπονητικό Τουρισμό, ναυταθλητικές εγκαταστάσεις, άλλες υποδομές και θεματικά πάρκα.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Η-ΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ στην Αργιθέα είχε ο δήμαρχος Π. Νάνος. Στο περιθώριο της εκδήλωσης είχε την ευκαιρία να συζητήσει θέματα του Δήμου με τους υφυπουργούς κ. Τριαντόπουλο (υφυπουργός στον πρωθυπουργό) και τον κ. Αμυρά, υφυπουργό Περιβάλλοντος.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΠΟΡΤΟΓΑΛΩΝ ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ, με τη διοίκηση και τα στελέχη του Φορέα Ανάπτυξης και Διαχείρισης της τεχνητής λίμνης Alqueva της Πορτογαλίας - Ισπανίας. Αντικείμενο της επίσκεψης των ξένων ήταν η ανταλλαγή απόψεων για την τουριστική ανάπτυξη των λιμνών και οι καλές πρακτικές που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από πλευράς του Φορέα Διαχείρισης της Alqueva. Ο δήμαρχος παρουσίασε τα σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος, τις δραστηριότητες, τα Μουσεία και γενικά τις επενδύσεις στον

Τουρισμό. Αναφέρθηκε στις προσπάθειες δημιουργίας νέων τοπόσημων στην παραλίμνια περιοχή, με στόχο την ανάδειξη σε ανοιχτό Οικο-μουσείο Αγράφων αλλά και των θεματικών πάρκων που ετοιμάζονται, όπως το Υπαίθριο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, τα παραλίμνια πάρκα κ.α.

Ιστορική έδρα του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα ο Μεσενικόλας και επισήμως, μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης σχετική απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών κ. Στ. Πέτσα.

ΠΕΝΤΕ ΣΤΑΘΜΟΙ ΦΟΡΤΙΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (ΣΦΗΟ) σχεδιάζονται για το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα. Η μελέτη έχει προϋπολογισμού 29.760 € και χρηματοδοτείται από το «Πράσινο Ταμείο», ενώ είναι εξασφαλισμένη η χρηματοδότηση για την κατασκευή του έργου, το οποίο θα δημοπρατηθεί μετά την έγκριση της μελέτης.

ΠΑΡΑΛΗΦΘΗΚΑΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΣΑΜΑΡΑΚΗ τα οποία θα εκτεθούν στο ομώνυμο Πολιτιστικό κέντρο Μορφοβουνιου και θα αποτελέσουν μόνιμη έκθεση τεκμηρίων του έργου και του βίου του αιώνιου εφήβου.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ της οικογένειας Καραγιώργου από την Καρδίτσα, δέχθηκε ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα. Πρόκειται για μία μεγάλη βιβλιοθήκη από τις πλέον επώνυμες στο είδος της βιομηχανίες της χώρας, μαζί με εκατοντάδες βιβλία, με λογοτεχνικό περιεχόμενο, ποίηση, εγκυκλοπαίδειες, βιβλία για την Τέχνη, κ.α.

Επίσης, ο ιατρός κ. Δημήτρης Ζώης δώρισε δεκάδες βιβλία, τα οποία θα διατεθούν στις βιβλιοθήκες που ετοιμάζει ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα στα χωριά. Ο Δήμος ευχαριστεί θερμά τον δωρητές και εύχεται το παράδειγμά τους να το μιμηθούν και άλλοι.

ΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΤΟΠΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, επιδιώκει να μετατρέψει ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, διαθέτοντας υποδομές και διευκολύνσεις.

Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο Κερασιάς πρόγραμμα Erasmus με θέμα την διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς και το Μέλλον. Φιλοξενήθηκαν 4ο εκπαιδευτικοί από 6 χώρες, Γαλλία, Ιταλία, Τουρκία, Πορτογαλία, Ρουμανία και Ελλάδα. Τις ομάδες καλωσόρισε ο δήμαρχος κ. Παναγιώτης Νάνος στο καλωσόρισμα των εκπαιδευτικών, εξέφρασε τη χαρά του για την υλοποίηση του προγράμματος και μίλησε για την ανάγκη προώθησης εκπαιδευτικών δράσεων συμπερίληψης και διαπολιτισμικής αντίληψης το πλαίσιο μιας κοινωνίας ανοιχτών οριζόντων.

Τριήμερη εκπαιδευτική επίσκεψη έκανε το αγγλόφωνο σχολείο **Saint Lawrence College** της Βάρης Αττικής.

Τα παιδιά από το Τεχνικό Λύκειο Παραλιμνίου Κύπρου επισκέφθηκαν το Μορφοβούνι. Τα παιδιά υποδέχθηκε ο δήμαρχος με ειδικό ενημερωτικό φάκελο για τη λίμνη... και μια ποιητική συλλογή για την Κύπρο! Ξεναγήθηκαν από το δήμαρχο στο "Στεφάνι" και στο Μουσείο Πλαστήρα στο Μορφοβούνι και μετά επισκέφθηκαν το Βοτανικό Κήπο.

Το Γυμνάσιο Προαστίου επισκέφθηκε το ανακαινισμένο πλέον Δημοτικό Μουσείο Ιστορίας «Νικόλαος Πλαστήρας».

Στη Φυλακή βρέθηκαν 125 φοιτητές του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με επικεφαλής τον καθηγητή κ. Παπαδουλη.

Ξεκίνησαν οι Θερινές Ακαδημίες στην κατασκήνωση της Νεράιδας. Φέτος θα φιλοξενηθούν 65 φοιτητές από το τμήμα Δασολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, 25 φοιτητές της Σχολής Καλών Τεχνών Αθήνας, 10 φοιτητές των σχολών Αρχαιολογίας Ρεθύμνου και Θεσσαλίας, κ.α.

Παρά τα προβλήματα με τον Covid, το διάστημα 25/3/2022 μέχρι 31/5/2022, τον ανακαινισμένο Βοτανικό Κήπο Νεοχωρίου επισκέφθηκαν 38 σχολεία με πλέον 1.500 μαθητές από διαφορετικά σημεία της Ελλάδος. Ο Βοτανικός κήπος άνοιξε μετά από χρόνια τον Ιούνιο του 2021.

ΣΤΟΧΟΣ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΙΔΕΕΣ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ. Η αξιοποίηση των καλλιεργούμενων και εγκαταλειμμένων αγροτολιβαδικών εκτάσεων, αλλά και των δημοτικών δασών, ήταν το αντικείμενο σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα. Στην συνάντηση εργασίας πήραν μέρος επιστήμονες με εξειδικευμένες γνώσεις της αγροτικής οικονομίας, όπως ο καθηγητής κ. Μιχάλης Βραχνάκης, η κ. Βίκυ Κλεφτογιάννη από το Πράσινο Ταμείο, ο γεωπόνος και οικονομολόγος κ. Γιώργος Κορομπίλιας, ο Βασίλης Φιλίππου διευθυντής της ΕΣΕΚ, ο γραμματέας του Δήμου κ. Βασίλης Μπράντζος. **Ο κ. Νάνος ανέφερε ότι ο αγροδιατροφικός τομέας μπορεί να μετατραπεί σε βαριά βιομηχανία της Ελλάδος και μαζί με τον Τουρισμό να αποτελέσουν δύο ισχυρά δίπολα Ανάπτυξης**. Ειδικότερα αυτά τα δύο ταιριάζουν στο προφίλ της Καρδίτσας και της Λίμνης Πλαστήρα. Επίσης έθεσε σε προτεραιότητα την αξιοποίηση του δασικού πλούτου της ορεινής Καρδίτσας συνολικά, ο οποίος μέχρι σήμερα περιορίζεται στη χειρότερη μορφή την απόληψη καυσοξύλων. Πρότείνει την ανάδειξη νέων μορφών, όπως είναι η βιομάζα για παραγωγή εναλλακτικής ενέργειας, η μετατροπή των άγριων καστανόδεντρων σε ήμερους εμβολισμένους κασταנέωνες, κ.α. Επίσης παρουσίασε την ιδέα της «Τράπεζας Γης» που σκοπεύει να δημιουργήσει ο Δήμος, προκειμένου να διευκολύνει την μεταβίβαση εκτάσεων, αμπελώνων και περιβολιών σε νέους καλλιεργητές.

Για πρώτη φορά στη λίμνη Πλαστήρα το 50 Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Αναπηρίας και Μη IDFD (5th International Dance Festival Disability). Φιλοξενήθηκαν 21 ομάδες χορού σε εκδηλώσεις στο Βοτανικό Κήπο Νεοχωρίου, με πρωταβουλία του δημάρχου.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ είχε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα κ. Νάνος, με την κ Α. Βουτυρά καθηγήτρια του ΑΠΘ και Γ.Γ. του Τελογλείου Ιδρύματος στη Θεσσαλονίκη. Αντικείμενο, η συνεργασία για την εικαστική ανάπτυξη του Υπαίθριου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης λίμνης Πλαστήρα. Το κλίμα ήταν θετικό και εξασφαλίστηκε η συνεργασία. Το Δημοτικό Συμβούλιο έκανε ομόφωνα δεκτή την εισήγηση του δημάρχου για την υπογραφή συμφώνου. Μεθοδικά κτίζονται συμμαχίες και εξασφαλίζονται προϋποθέσεις για ένα τολμηρό έργο που θα εισάγει την χώρα στο χάρτη με τα υπαίθρια Μουσεία Σύγχρονης Τέχνης της Ευρώπης!

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΔ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ. Ανάμεσα στα θέματα που συζητήθηκαν διεξοδικά, ήταν αυτό που εισηγήθηκε ο δήμαρχος λίμνης Πλαστήρα και αφορά την ερήμωση των χωριών μας και την ανάγκη υλοποίησης πολιτικών επανακατοίκησης της υπαίθρου. Ο κ. Νάνος παρουσίασε το πρόγραμμα του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα "Επιστροφή στην Πατρίδα", το οποίο θα αποτελέσει την βάση για ειδική Ημερίδα της ΠΕΔ Θεσσαλίας.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ της ποιητικής συλλογής "Ες Κύπρον. Εξομολόγηση με 74 ποιήματα", του ποιητή Παναγιώτη Νάννου και δημάρχου Λίμνης Πλαστήρα, έγινε στο Πολιτιστικό Κέντρο «Αμμόχωστος» - Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών Λάρνακας. Η εκδήλωση έγινε στο πλαίσιο του Πρώτου Διεθνούς Φεστιβάλ Ποίησης Λάρνακας. Παράλληλα ο δήμαρχος είχε πολιτικές επαφές με την Πρόεδρο της Βουλής κ. Α. Δημητρίου, τον πρόεβη της Ελλάδας κ. Παπαμελετίου, τον δήμαρχο της πόλης κ. Βύρα, κ.α. Η ποιητική συλλογή διατίθεται ελεύθερα σε ηλεκτρονική μορφή διαδικτυακά στην παρακάτω διεύθυνση: issuu.com/faospub/docs/kypros_poiimata

ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ για τις νέες πολιτιστικές υποδομές και ανανεωμένα μουσεία στον Δήμο Λίμνης Πλαστήρα είχε το κρατικό πρακτορείο ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ), αναδεικνύοντας τα σημεία αναφοράς στη λίμνη και σε κάθε χωριό.

Ενα κολακευτικό αφιέρωμα με τίτλο «4+1 πανέμορφα χωριά δίπλα από την Λίμνη Πλαστήρα, έκαμε το ηλεκτρονικό Μέσο in.gr, στις 14/6/ 2022. Η όμορφη Λίμνη Πλαστήρα, η ιστορία της και ο πόλος έλξης για εκδρομές όλες τις εποχές του χρόνου. Λεπτομέρειες στο www.in.gr/2022/06/14/life/diakopes/41-panemorfa-xoria-dipla-apo-tin-limni-plastira/

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
Το Αντάρτικο αεροδρόμιο στην Νευρόπολη
του Αγαπητού - Κυρίτση Δημήτρη

6

Το καλοκαίρι του 1943 κάτω από τη μύτη των δυνάμεων κατοχής κατασκευάστηκε στην περιοχή Νευρουπόλεως όπου βρίσκεται σήμερα η λίμνη Πλαστήρα αντάρτικο αεροδρόμιο που αποτέλεσε τη γέφυρα ανάμεσα στις Αντάρτικες δυνάμεις που δρούσαν στα βουνά της Ελλάδος και συμμαχικού στρατηγείου της Μέσης Ανατολής.

Εμπνευστής του αεροδρομίου ήταν ο αρχηγός της στρατιωτικής αποστολής Ταξίαρχος Εντν Μάγιερς που από την άνοιξη του 1943 είχε εγκατασταθεί στη Νεράιδα Αγραφών. Την τεχνική επίβλεψη είχε ο Λοχαγός Ντένις. Τα σχέδια έκαναν οι Μηχανικοί Α. Σαμουηλίδης, Γ. Κουβαράκης, Α. Νικολάου, Γ. Βλάχος και Παπαγεωργίου. Το αεροδρόμιο εκτεινόταν από τα Πεζουλιώτικα Καλύβια και έφτανε μέχρι τα Μεσενικολίτικα λιβάδια στη θέση Τσιτέικα. Οι εργασίες διαμόρφωσης του χώρου για την κατασκευή του αεροδρομίου ολοκληρώθηκαν σε πολύ σύντομο διάστημα και για το σκοπό αυτό εργάστηκαν πολλοί αντάρτες και χωρικοί από τα γύρω χωριά. Η αμοιβή των εργατών ήταν μια λίρα για κάθε τρεις ημέρες εργασίας. Η προσγείωση και η απογείωση των αεροπλάνων γινόταν πάντα νύχτα και ο αεροδιάδρομος φωτιζόταν με φωτιές που άναβαν στην άκρη και παράλληλα με τον αεροδιάδρομο οι αντάρτες μονάχα όταν το συμμαχικό αεροπλάνο ειδοποιούσε με ασύρματο ότι πλησιάζει στο αεροδρόμιο.

Την ημέρα οι αντάρτες που ήταν υπεύθυνοι για την ασφάλεια του αεροδρομίου, για να μην είναι ορατό από εχθρικά αεροπλάνα, έκοβαν από το γειτονικό δάσος δέντρα και τα τοποθετούσαν πάνω στον αεροδιάδρομο. Επίσης τοποθετούνταν και κάρα με σανό ώστε να μοιάζουν με μεγάλες θημωνιές. Με τον τρόπο αυτό το αεροδρόμιο την ημέρα γινόταν πραγματικό φάντασμα και δεν εντοπιζόταν από τα εχθρικά αεροπλάνα.

Ο Εντν γράφει σχετικά «Μια εβδομάδα πριν έρθει το αεροπλάνο που περιμέναμε, η ΡΑΦ έστειλε απροειδοποίητα ένα αναγνωριστικό από τη Μέση Ανατολή για να πάρει φωτογραφίες. Οι φωτογραφίες εμφανίστηκαν και μελετήθηκαν στο Κάιρο και σχετικά μ' αυτές, οι παράγοντες του Καίρου μας έστειλαν μια πλήρη έκθεση με την παράτηρηση ότι στο έδαφος υπήρχαν ακόμη μερικά εμπόδια που έμοιαζαν με θημωνιές και μερικές συστάδες από θάμνους που έπρεπε να καθαριστούν. Οι θημωνιές, ήταν μια σειρά από κάρα καμουφλαρισμένα με άχυρα και οι συστάδες των θάμνων τα δέντρα που είχαν ξαναφυτέψει. Ο Ντένις-Χάμσον είχε καταφέρει να ξεγελάσει τους εμπειρογνώμονες του Καίρου. Ζήτησαν συγγνώμη για το λάθος τους και μας συνεχάρησαν. Για τον εντοπισμό του αεροδρομίου τη νύχτα, όταν γίνονταν οι ρίψεις, οι αντάρτες άναβαν φωτιές την καθορισμένη ώρα. Όταν τελείωναν οι ρίψεις, οι αντάρτες δούλευαν όλη τη νύχτα. Περισυνέλεγαν τα δέματα. Εσθιναν θημωνιές. Φύτευαν κομμένα δέντρα. Τοποθετούσαν πρόχειρα καλύβια. Το πρωί το αεροδρόμιο χάνονταν. Το μέρος εκείνο γίνονταν άγνωστο, παρουσίαζε την όψη αγροκτηματος, το αεροδρόμιο γίνονταν φάντασμα...»

Οι Γερμανοί κατόρθωσαν να το εντοπίσουν δύο-τρεις φορές και να το πυροβολήσουν. Μια φορά το βομβάρδισαν με αποτέλεσμα να τραυματιστούν μερικοί εργάτες.

Το αεροδρόμιο χρησιμοποιήθηκε αρχικά για ρίψεις εφοδίων και πολεμοφοδίων για τους αντάρτες. Οι ρίψεις γίνονταν με πολλές δυσκολίες πάντα νύχτα. Πολλά από τα δέματα που ρίχνονταν με αλεξίπτωτα παρασύρονταν από τον αέρα και χανόταν στα γύρω δάση. Γνωστή είναι η περίπτωση ρίψης αρχάς του καλοκαιριού του 1943 από τους Αγγλους ενός κιβωτίου με 5000 χρυσές λίρες που ο αέρας το παρέσυρε στο δά-

σος που βρίσκεται κοντά στη Μονή Κορώνης. Κανείς όμως δεν τόλμησε να το ανοίξει γιατί οι Αγγλοι είχαν προνοήσει εξωτερικά να έχουν ένδειξη που προκαλούσε τρόπο σε όποιον το άνοιγε. Μια νεκροκεφαλή ανάμεσα σε δύο χιαστή κόκαλα.

Η φρουρά του αεροδρομίου ανατέθηκε στο 1/38 σύνταγμα του ΕΛΑΣ. Την ευθύνη των ρίψεων είχε στην αρχή ο Δημήτριος Γόρδιος από το Βουνέσι και αργότερα ο Σωκράτης Ποδηματάς από τον Μεσενικόλα. Για λίγο διάστημα ήταν και ο Σωκράτης Κρομμύδας (Φρίξος) από το Νεοχώρι.

Η πρώτη προσγείωση αεροπλάνου έγινε την νύχτα 8 προς 9 Αυγούστου του 1943. Ήταν ένα στρατιωτικό ντακότα με το οποίο ήρθε στη Νευρόπολη ο Φρέντυ Ρόδερχαμ, ειδικός για τον έλεγχο του αεροδρομίου. Με το ίδιο αεροπλάνο αναχώρησε για το Κάιρο αντιπροσωπεία του ΕΑΜ αποτελούμενη από τους Σαράφη, Ρούσοο και Σβώλο οι οποίοι επέστρεψαν με ντακότα στο ίδιο αεροδρόμιο.

Αφήγηση του Θωμά Ρεφενέ

Για την συμβολή των Βουνεσιωτών στην κατασκευή του αντάρτικου αεροδρομίου, ο Θωμάς Ρεφενές, που συμμετείχε στις εργασίες κατασκευής θυμάται.

«Στην κατασκευή του αντάρτικου αεροδρομίου το καλοκαίρι του 1943 εργάστηκαν πάνω από 200 Βουνεσιώτες οι οποίοι αμείβονταν από τους Αγγλους με 1 λίρα για κάθε τρεις ημέρες εργασίας. Τον συντονισμό των εργατών του Βουνεσιού είχε η οργάνωση του χωριού μας η οποία έκανε κατάσταση ονομάτων με όσους ήθελαν να εργαστούν. Όλοι οι εργάτες είχαμε χωριστεί σε ειδικά συνεργεία που εκτελούσε ο κάθε ένας και μια διαφορετική δουλειά. Εγώ ήμουν στο συνεργείο των Κατοικαίων. Ενώ άλλο Βουνεσιώτικο συνεργείο με επικεφαλής το Β. Αλεξανδρή είχε κάρα και μετέφερε χαλίκι για την κατασκευή του αεροδιαδρόμου. Εμείς είχαμε αναλάβει τη συμπίσση του εδάφους του αεροδιαδρόμου με μεγάλα ξύλινα "στουμπιά".

Οι εργασίες γίνονταν με εντατικούς ρυθμούς. Μια ημέρα κατά τη διάρκεια της εργασίας εμφανίστηκε αιφνிடιαστικά, από την μεριά του Καρθασαρά, ένα Γερμανικό Αεροπλάνο. Αμέσως χτύπησε η σειρήνα. Πριν προλάβουμε να κρυφτούμε δεχτήκαμε σφοδρό βομβαρδισμό κατά την διάρκεια του οποίου τραυματίστηκαν πολλοί εργάτες ανάμεσα στους οποίους και ο συγχωριανός μας Ευάγγελος Καφετζής που αργότερα σκοτώθηκε στον εμφύλιο.

Η Κατασκευή του αεροδρομίου τελείωσε αρχάς Αυγούστου του 1943. Αμέσως έγινε και η πρώτη προσγείωση αεροπλάνου. Οι προσγειώσεις γίνονταν πάντα νύχτα. Για τον εντοπισμό του αεροδιαδρόμου από τους πιλότους συγκεντρώναμε κατά μήκος της άκρης του αεροδιαδρόμου ξύλα στα οποία ρίχναμε πετρέλαιο που είχαμε σε κονσερβοκούτια και τα βάζαμε φωτιά. Μια ημέρα ανάψαμε φωτιές κατά λάθος, όταν είδαμε ένα αεροπλάνο να πλησιάζει στον αεροδιάδρομο, πιστεύοντας ότι πρόκειται για συμμαχικό. Ήταν όμως Γερμανικό. Μόλις μας πλησίασε άρχισε να βάζει εναντίων μας με σφοδρά πυρά. Ο συγχωριανός μας Δημήτρης Κατοίκος που ήταν δίπλα μου, άρπαξε εμένα και τον Κώστα Γιαννάκο και μας έριξε στο ποτάμι. Εται γλιτώσαμε από βέβαιο θάνατο. Την ημέρα αυτή σκοτώθηκαν πέντε εργάτες και τραυματίστηκε σοβαρά στο πόδι ο Ματζιαφής από το Νεοχώρι».

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΝΑΣΙΑΚΟΥ

Η έντονη τάση για διχασμούς στην Ελληνική ράτσα είναι σαφώς διαπιστωμένη και έχει συμβεί αρκετές φορές με καταστρεπτικά αποτελέσματα πάντα, καθώς δεν προέκυψε ποτέ περισσότερο όφελος από τις ζημιές στο σύνολο των αντιμαχόμενων παρατάξεων.

Αυτά διεκτραγωδεί ο Θουκιδίδης για τους Πελοποννησιακούς πολέμους με την Αθήνα στην αρχαιότητα, τα ίδια και χειρότερα οι ιστορικοί για τις εμφύλιες συγκρούσεις εν μέσω του απελευθερωτικού αγώνα του 1821, τα ίδια για το φοβερό διχασμό 1915-1922 εν μέσω Α΄ παγκοσμίου πολέμου, όπως και στον τελευταίο αγριότατο και φοβερό εμφύλιο του 1945-1949, ως συνέχεια του Β΄ παγκοσμίου πολέμου, που τον ζήσαμε οι υπάρχοντες ακόμη σημερινοί υπερήλικες. Δικαιολογίες βέβαια και προσχήματα, ότι υπήρξαν πάντα και ξένοι παράγοντες, που διέβηλαν και συνδαύλιζαν την εμφύλια σύρραξη, δεν απαλλάσσουν τους εκατέρωθεν δικούς μας ιθύνοντες, διότι οι ξένοι το δικό τους συμφέρον φρόντιζαν.

Τώρα, όμως, έχουν περάσει από τη λήξη του τελευταίου εμφυλίου 73 χρόνια (Αύγουστος 1949) και τα απόνερα των τότε συμβάντων κατέλειπαν οδυνηρές ενθυμήσεις και μίσση, που δεν έχουν ακόμα εντελώς στεγνώσει και μας απασχολούν και προβληματιζόμαστε, εάν πρέπει ή όχι να συμπεριλάβουμε σε αναμνηστικές στήλες μαζί τα εμπλεκόμενα θύματα των δύο παρατάξεων, διότι περί **θυμάτων** αδιακρίτως πρόκειται, των εκατέρωθεν, για πλείστους λόγους, οπωσδήποτε, ταχθέντων εδώ ή εκεί, αναγκάζομενοι να θυσιασθούν, εξυπηρετώντας τον απαίσιο στηνέντα εξοντωτικό φαύλο κύκλο από τους εκατέρωθεν των παρατάξεων ιθύνοντας.

Μία δικάια νομίζω και ανεκτή λύση θα ήταν, τα εκατέρωθεν των παρατάξεων θύματα να επισημαίνονται και καταγράφονται σε δύο ομοειδείς και διακριτές στήλες στο ίδιο μνημείο.

Παραθέτω στη συνέχεια ένα σχετικό κείμενο άρθρου της εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ» κάποιου Πανεπιστημιακού Καθηγητή, ονόματι «ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΑΚΚΑΣ», που το επιδοκιμάζω ανεπιφύλακτα και συμπεραίνω, ότι απασχολεί ευρύτατα το κοινό αίθημα της δικαίωσης των αμέτρητων θυμάτων, συγκρίνοντάς τα με τη βαριά και ασυγχώρητη ευθύνη των ιθυνόντων, που δεν απέτρεψαν την προβλεπόμενη τότε καταστροφή, η οποία επακολούθησε με ανυπολόγιστο κόστος, που ακόμα πληρώνουμε ως Ελλάδα.

Η διαχείριση του ελληνικού εμφυλίου
Σακκάς Γιάννης

Η απόφαση της κυβέρνησης να μην αποστείλει εκπρόσωπο σε επετειακό μνημόσυνο της Ενωσης Απόστρατων Αξιωματικών Στρατού «υπέρ πεσόντων του Ελληνικού Στρατού» ήταν απόλυτα ορθή. Μετά από εβδομήντα χρόνια δεν είναι δυνατόν η οποιαδήποτε κυβέρνηση να τιμά τη μια παράταξη και να καταδικάζει την άλλη σε έναν εμφύλιο που προκάλεσε τόσα πολλά δεινά στη χώρα. Χιλιάδες άνθρωποι βασανίστηκαν, εξορίστηκαν, εκτελέστηκαν, χάθηκαν. Οι παραγωγικές δομές της χώρας καταστράφηκαν, οι υλικές ζημιές ήταν ανυπολόγιστες. Ο Εμφύλιος δίχασε τον λαό, εξέθρεψε πάθη και μίσση που διαπέρασαν τις πιο στοιχειώδεις μορφές κοινωνικής οργάνωσης (οικογένεια, γειτονιά, χωριό), έφθιρε τον χαρακτήρα των ανθρώπων. Το χειρότερο ήταν ότι η χώρα δέχτηκε πολλά και αθεράπευτα ψυχικά τραύματα, που έμειναν ανοιχτά ως τη δεκαετία του 1980. Οι πολίτες χωρίστηκαν σε προνομιούχους και μη προνομιούχους και έμειναν η κοινωνία διχασμένη, και φανατισμένη, οι μνήμες πικρές και οι καρδιές των ανθρώπων παγωμένες.

Ποιους λοιπόν και ποιες πράξεις τους να τιμήσει η κυβέρνηση; Ενας εμφύλιος δεν έχει ποτέ νικητές, είναι μια αβάσταχτη τραγωδία. Ενας εμφύλιος δεν είναι ποτέ μαύρο ή άσπρο, μια σταυροφορία κατά του Κακού, δεν είναι ποτέ μια αγιογραφία. Γιατί διεξάγεται μεταξύ συμπατριωτών, ακόμα και μεταξύ μελών της ίδιας οικογένειας.

Και οι δύο πλευρές του Εμφυλίου θεωρούν ότι αγωνίστηκαν για το καλό της Ελλάδας, η μια για την επικράτηση της λαοκρατίας και τη συντριβή του μοναρχοφασισμού, η άλλη για την αποτροπή της μετατροπής της χώρας σε κομμουνιστική. Υμνούν τον αγώνα

και τις πράξεις τους, τα ιδεώδη και τα οράματά τους. Η μνήμη τους όμως είναι επιλεκτική. Παραβλέπουν τις δικές τους εθιμικές, τα λάθη τους, ακόμα και τις κτηνωδίες που διέπραξαν. Ωραιοποιούν μια τραγική εποχή και αναδεικνύουν σύμβολα που σήμερα έχουν ελάχιστη απήχηση, ιδιαίτερα στους νέους. Αποδίδουν το φταίξιμο αποκλειστικά στην άλλη πλευρά. Όμως, σύμφωνα με την ιστοριογραφία του Εμφυλίου, και οι δύο πλευρές, η μια ίσως λιγότερο, η άλλη ίσως περισσότερο, φέρουν μεγάλη ευθύνη για το αιματοκύλισμα της χώρας τη δεκαετία του 1940.

Τα μαθήματα της Γαλλίας

Οι ηγεσίες τους αποδείχθηκαν πολύ καλύτερες των κρίσιμων τότε περιστάσεων και παρέσυραν τη χώρα στον όλεθρο ανεχόμενες ή και ενθαρρύνοντας τη βία και την τρομοκρατία σε βάρος των αντιπάλων. Ο Εμφύλιος μπορούσε να αποφευχθεί με πρυτάνευση της ψυχραιμίας, με καλή θέληση και καλόπιστο διάλογο, με αποφυγή ακραίων θέσεων, αμοιβαίες υποχωρήσεις, διάθεση συνδιαλλαγής, με την απεξάρτηση από ξένα συμφέροντα, με πρόταξη ως πρώτης προτεραιότητας του συμφέροντος του έθνους, της χώρας και του λαού. Δεν συνέβη όμως τίποτα απ' αυτά. Ιδιαίτερα μετά τα Δεκεμβριανά και οι δύο παρατάξεις παραβίασαν τους όρους της Συμφωνίας της Βάρκιζας και έτσι χάθηκε η ευκαιρία να αποκατασταθεί η εθνική ενότητα και να συμπορευτούν όλες οι δυνάμεις του τόπου στην ανασυγκρότηση της χώρας. Ενώ στην Ιταλία και τη Γαλλία επικράτησαν η νηφαλιότητα και η συναίνεση, στη χώρα μας οι πολιτικές δυνάμεις παρέμειναν αδιάλλακτες και στράφηκαν με μένος η μια εναντίον της άλλης. Όπως γράφει ο Θουκυδίδης για μια αντίστοιχη ελληνική τραγωδία, «οι αρχηγοί των παρατάξεων ήθελαν να ικανοποιήσουν τα προσωπικά τους συμφέροντα και αγωνιζόνταν με κάθε τρόπο για να νικήσουν τους αντιπάλους τους... κάνοντας τις αγριότερες πράξεις... δεν είχαν κανέναν ηθικό φραγμό και έκαναν τις φοβερές τους πράξεις κάτω από ωραία λόγια».

Οι διάδοχοι αυτών των δυνάμεων θα έπρεπε σήμερα να δουν κριτικά το παρελθόν τους και να επισημάσουν δημόσια τις λανθασμένες επιλογές τους, που στοίχισαν τόσο πολύ στη χώρα. Δεν έχει απολύτως κανένα νόημα να αναζητούμε ενόχους και αθώους, να ψάχνουμε για θύτες και θύματα. Γιατί οι ιδιότητες αυτές δεν είναι τόσο διακριτές όσο συχνά νομίζουμε ότι είναι. Η Ιστορία, έλεγε ο Μπροντέλ, είναι ένας οργανισμός, όπου το ένα σύστημα συνδέεται με το άλλο και το τροφοδοτεί. Δύσκολο να βρεις ποια απόφαση ή ενέργεια πυροδότησε τις εξελίξεις που οδήγησαν στην καταστροφή.

Γιατί ο Εμφύλιος ήταν εθνική καταστροφή. Έκανε να δρουν ανεμπόδια τα επιθετικά, άγρια, κτηνώδη ένστικτα, έφερε τη βαρβαρότητα, τη φρίκη, προκάλεσε κραυγές πόνου, τρόμου, απόγνωσης, ασίγηστο κλάμα, βοερό θρήνο, πένθος βαρύ και μοιρολόι πανελληνίο. Αυτά δεν τιμώνται, δεν γιορτάζονται. Ούτε μνημεία ηρωισμού χρειάζονται. Τα μόνα μνημεία που θα άξιζε να ανεγερθούν για τον Εμφύλιο θα ήταν της εθνικής συμφιλίωσης και των αθώνων θυμάτων του.

Η σωστή προσέγγιση του Εμφυλίου απαιτεί θέληση να κατανοήσουμε το γιατί και το πώς, χωρίς μεροληψία και ιδεολογικές παρωπίδες. Τώρα, που η χρονική απόσταση από τον καιρό του Εμφυλίου είναι μεγάλη, τα πάθη έχουν καταλαγιάσει και οι συναισθηματισμοί ελέγχονται από τη σκέψη, τώρα, που η μεταψυχροπολεμική εποχή μάς επιτρέπει να απαγκιστρωθούμε από ψυχώσεις και ιδεολογήματα, επιβάλλεται να προσεγγίσουμε τον Εμφύλιο με νηφαλιότητα και να τον δούμε στις πραγματικές του διαστάσεις, όχι στις επιθυμητές, χωρίς καμιά πρόθεση για εξιδανίκευση ή καταδίκη, τιμή ή κατακραυγή.

Σε κυβερνητικό επίπεδο η πολιτική της συμφιλίωσης είναι η μόνη πολιτική για να προχωρήσει ενωμένος ο λαός μπροστά ξεφεύγοντας από τους διασπαστικούς συμβολισμούς και τις δογματικές αγκυλώσεις μιας τραγικής για τη χώρα περιόδου.

*Ο κ. Γιάννης Σακκάς είναι τακτικός καθηγητής Ιστορίας στο Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Συνεχίζεται

"Ο ΜΠΑΡΜΠΑ - ΣΩΤΗΡΗΣ"

(τελευταίο μέρος)
της Ισμήνης Μπαλτά

«Απόμεινα που λες και εγώ να τον κοιτάω... Περίμενα μια αγκαλιά, ένα "καλώς όρισες" κάτι... Δεν καταλάβαινα τότε πόσο τον είχα πικράνει, που είχα φύγει σα κλέφτης. Ούτε τα δώρα δεν άνοιξε. Πήγε μέχρι τον καμπινέ να πλυθεί, τότε οι τουαλέτες ήταν έξω από το σπίτι, όπως έκανε όταν γύριζε από το στάβλο και να βάλει καθαρά ρούχα. Μπήκε σπίτι κρατώντας δύο ντομάτες. Τις έκοψε και έβγαλε από τον τρουβά ένα μπολάκι με ελιές. Μάλλον τις είχε μαζί του και δεν τις είχε φάει. Είχε και μισό καρβελάκι ψωμί, ζυμωτό, θα τον φίλεψε καμιά γειτόνισσά, ποιος να ζυμώσει άλλος; Και φυσικά δεν υπήρχε φούρνος. Τα έβαλε όλα στο τραπέζι. "κάτσε" μου είπε. Κάθισα που λες πλάι του και αρχίσαμε να τρώμε. Δε του το μαρτύρησα μα μου είχε λείψει να τρώμε μαζί. Και ξέρεις Αχιλλέα είχα καλή ζωή, με τη μάνα σου πήγα στα καλύτερα εστιατόρια. Εχω δοκιμάσει τόσα φαγητά από όλο τον κόσμο και η μάνα σου- θεός σγαυρέστην- ήταν εξαιρετική μαγειρίσσα. Μα αν μου λέγανε τι θέλεις να ξανά φας μία φορά ακόμη στη ζωή σου θα τους έλεγα εκείνες τις τομάτες και τις ελιές που φάγαμε μαζί. Δεν ήταν τίποτα σπουδαίο, μα ήταν η συντροφιά του, που μου έλειψε. Και τον έβλεπα πως είχε κόψει τις τομάτες έτσι ώστε να πάρω εγώ τα μεγαλύτερα κομμάτια. Και άφησε μπροστά μου δύο φέτες ψωμί αντί για μία που πήρε εκείνος. Θα χάριζα όλα τα ταξίδια που έχω κάνει και όλα τα καλά εστιατόρια που επισκέφθηκα αρκεί να ξανά έτρωγα μαζί του...» Είπε ο μπάρμπα- Σωτήρης και έβαλε τα κλάματα. Ο Αχιλλέας τα έχασε. Δεν ήξερε πως να αντιδράσει. Ως γιατρός είχε δει πολλές φορές μπροστά του, ανθρώπους να λυγίζουν αλλά είχε εκπαιδευτεί να μένει ατάραχος. Τώρα όμως κάτι μέσα του έσπασε. Πρώτη φορά έβλεπε τον πατέρα του να κλαίει.Πριν προλάβει να πει οτιδήποτε εκείνος σκούπισε τα μάτια του και αναστέναξε. «Θυμάμαι πως τον βοηθούσα με μεγάλη μου χαρά εκείνες τις μέρες. Ξύπναγα από το χάραμα, πηγαίναμε για άρμεγμα, μετά στο χωράφι. Δεν ξεκουραζόταν ποτέ, μήτε σε αργίες μήτε σε γιορτές. Οι μέρες περνούσαν γρήγορα όμως και εγώ έπρεπε να γυρίσω πίσω». «Σου έλειπε η "νέα πατρίδα";» ρώτησε ο Αχιλλέας. «Μου έλειπε να έχω δικούς μου παράδες» απάντησε ο Μπάρμπα-Σωτήρης. «Τέτοιοι ήμουν. Πίστευα πως έκανα κάτι σπουδαίο λες και δεν υπήρχαν άλλοι που έβγαζαν χρήματα με τον ιδρώτα τους. Ξαν είπα πως θα ξανά φύγω ο παππούς σου μούτρωσε». «Δεν ήξερα πως θα ξανά φύγεις, εγώ κανόνιζα να στείλουμε προξενίο αυτές τις μέρες» Ετσι γύρισε και μου είπε. «Τι λες πατέρα; Που να στείλουμε προξενίο; Σου είπα εγώ πως θέλω να παντρευτώ;» «Και τι θα κάνεις; Ετσι θα μείνεις σα κούτσουρο;» «Θα πάρω κάποια που θα αγαπήσω» «Αφού ξέρω που αγαπάς. Την Ασπασούλα» «Ποια Ασπασούλα; Της Κυρά Τασούλας;, ποιος σου είπε πως την αγαπώ;» «Δε την θες;» «Δε την θέλω» του είπα και έληξε εκεί η κουβέντα. Μετά που τα σκεπτόμουν θυμάμαι πως όλο και με γυρόφερνε η Ασπασία, από τη μέρα που γύρισα αλλά και πριν φύγω. Ο Αχιλλέας χαμογέλασε στο άκουσμα αυτής της ιστορίας. Την γνώριζε την Κυρ -Ασπασία. Με τον γιό της έτυχε να είναι μαζί φαντάροι και κάνανε καλή παρέα. Την έβλεπε που και που στο χωριό αλλά όχι πολύ συχνά. Είχε παντρευτεί έναν καλαματιανό, που είχε βρεθεί τυχαία στη περιοχή της λίμνης, για να πουλήσει λάδι. Ετσι πήγε στην Καλαμάτα και δεν επισκεπτόταν συχνά το Μορφοβούνι. «Δεν ήξερα πως είχες φλερτ με την Ασπασία» του είπε και γέλασε πιο έντονα. «Ποιο φλερτ παιδί μου; Μόνη της τα νόμιζε, επειδή την βοηθούσα με τις βαριές δουλειές. Βλέπεις μια πόρτα είμασταν και η μάνα της η Κυρά- Τασία μας είχε βοηθήσει πολλές φορές όταν ήμουν μικρός. Ετσι λοιπόν εμένα δεν μου έκανε κόπο να τους βοηθώ στο κόψιμο των ξύλων για παράδειγμα. Α! τώρα που είπα ξύλα, θυμήθηκα τότε που πηγαίναμε ακόμη σχολείο. Φυσικά δεν υπήρχαν καλοριφέρ και όλες αυτές οι ανέσεις που έχουν τα σημερινά παιδιά στα σχολεία τους. Εμείς για να μπορούμε μέσα στην τάξη τις κρύες μέρες έπρεπε να κουβαλήσουμε από ένα ξύλο ώστε να μην μείνει η σόμπα χωρίς να καίει. Μία μέρα που λες ανήμερα του Αι-Νικόλα πρέπει να ήταν, έριχνε κουκουσάλι, εγώ στην τελευταία τάξη του δημοτικού, η Ασπασούλα μία τάξη μικρότερη. Ξεκινήσαμε που λες και από κοντά όλα τα παιδιά της γειτονιάς.

Το κρύο μας περόνιαζε για τα καλά, τα δάχτυλά μας δεν τα νιώθαμε, λέγαμε όλοι τότε θα φτάσουμε να σταματήσει αυτό το μαρτύριο. Πάμε που λες, κάνουμε προσευχή και ξαφνικά ακούω τον δάσκαλο να λέει στην Ασπασία πως δεν μπορεί να μπει. Πλησιάζω και τον άκουγα που της έλεγε πως χωρίς το κούτσουρο δεν μπορεί να μπει και να γυρίσει να το βρει. Εκείνο το κακόμοιρο φαινόταν έτοιμο να πέσει κάτω - ήταν δεν ήταν 30 κιλά- που να γύρναγε πάλι τόσο ανηφόρα να βρει το ξύλο που της είχε πέσει; Χωρίς να με δούνε φεύγω και εγώ ξοπίσω της, από το σχολείο και την σταματάω. «Κάτσε εδώ και περιμένέ με» της είπα και την άφησα σε ένα σοκάκι. Ευτυχώς βρήκα το ξύλο και επέστρεψα σύντομα. Ε! Από εκείνη τη μέρα δεν ξεκόλλαγε τα μάτια της από πάνω μου. Αλλά που να φανταστώ πως με έβλεπε αλλιώς; Ξαν αδέρφια μεγαλώσαμε». Ο Αχιλλέας άκουγε την ιστορία του πατέρα του και δεν πίστευε στα αυτιά του. Πόσες κακουχίες και πόση φτώχεια μπορεί να περάσει ένας άνθρωπος άραγε; «σκληρά χρόνια» συνέχισε ο Σωτήρης. «Όταν λες μου είπε έτσι ο πατέρας μου άρχισα να σκέφτομαι πως έπρεπε να ξανά φύγω επειγόντος. Τώρα είχα μάθει σε μία άλλη ζωή, δεν φανταζόμουν τον εαυτό μου στο Μορφοβούνι να μεγαλώνω τα παιδιά μου, με την Ασπασία. Ο πατέρας φυσικά στεναχωρήθηκε αλλά δεν το άφησε να φανεί. Γύρισε αλλού το βλέμμα του και άρχισε να κουβεντιάζει για άλλα πράγματα. Ετσι έκανε, ήταν σκληρός, έτσι τον έβλεπα τότε. Με τα χρόνια κατάλαβα πως ήταν η άμυνά του, ο τρόπος του για να μην πληγώνεται. Εφυγα που λες και έμεινε έτσι το προξενίο με την Ασπασούλα. Μόλις γύρισα γνώρισα τη μάνα σου. Στο αεροδρόμιο. Επιασα κατά λάθος την βαλίτσα της που ήταν ίδια με την δικιά μου. Μη φανταστείς ένας παλιός σάκος -ήθελα όμως να λέω πως έχω και εγώ "βαλίτσα"». Ο Αχιλλέας γέλασε,αυτή την ιστορία την είχε ακούσει πολλές φορές αλλά όσες φορές και να την ξανά άκουγε θα ήταν πάντα σαν πρώτη φορά. Ούτε κατάλαβα πως πέρασαν 5 χρόνια και δεν είχα πατήσει το πόδι μου στο χωριό. Βέβαια δούλευα, δούλευα σκληρά, το πρωί στη ταβέρνα, το βράδυ στο εργοστάσιο και μετά μόνο στο εργοστάσιο» Ο Αχιλλέας ήξερε καλά και αυτή την ιστορία, για το πως έγινε μέτοχος ο πατέρας του στο εργοστάσιο στο οποίο ξεκίνησε ως εργάτης. Κάποια στιγμή είχε αποχωρήσει ένας μέτοχος και οι συνεργάτες αντιμετώπιζαν πρόβλημα ρευστού. Ετσι κάποιοι υπάλληλοι του εργοστασίου αγόρασαν από ένα μικρό ποσοστό, ώσπου μετά από χρόνια ο πατέρας του κατάφερε να γίνει ο βασικός μέτοχος και να του ανήκει το μεγαλύτερο ποσοστό.Εμεινε τότε η μάνα σου έγκυος, δεν είχαμε κανέναν να μας βοηθάει. Την έβαλα που λες στο αεροπλάνο και ήρθαμε για λίγες μέρες. Είχα μάθει τότε πως πουλάνε μετοχές στο εργοστάσιο, για εκείνα τα χρόνια τα λεφτά ήταν πολλά ακόμη και για ένα μικρό ποσοστό. Δεν είχα τόσα μαζεμένα αλλά μου άρεσε η ιδέα να αποκτήσω κάτι δικό μου και να δώσω στη μητέρα σου ένα καλύτερο μέλλον. Βλέποντας τον παππού σου έτσι που κατάντησε μου ήρθε να βάλω τα κλάματα. Αδυνάτησε, έβηχε συνέχεια, είχε περάσει ένα γερό κρύωμα μα δεν πήγαινε σε γιατρό. Του έστελνα και εγώ κάτι λίγα κάθε μήνα μήπως κάνει κάποια επισκευή στο σπίτι, να μπορεί να ζει καλύτερα μα όλα στο σπίτι τα βρήκα όπως τα άφησα. Του έκανα λοιπόν κουβέντα να τα αφήσει όλα και να έρθει μαζί μας. Να τα πουλήσουμε και μπορέσω και εγώ να πάρω μετοχές και εκείνος να ζει καλύτερα «Τρελάθηκε; Κάλλιο ζητιάνος και στον τόπο μου, που πήραν τα μυαλά σου αέρα και θες να πουλήσεις το βιός μου, για να καμώνεσαι εργοστασιάρχη στην Ιταλία». Αυτά ήταν τα λόγια του. Οπως καταλαβαίνεις δεν συμφωνούσαμε με τίποτα. Μου έστειλε τότε ένα γράμμα ένας συνάδελφος πως αν θέλω ακόμη μετοχές πρέπει να βιαστώ, πως τελειώναν τα περιθώρια» Ο μπάρμπα-Σωτήρης τότε έβαλε τα κλάματα και αναστέναζε. Ο Αχιλλέας δεν ήξερε τι να κάνει για να τον παρηγορήσει. «Τα έκανα όλα πολύ γρήγορα. Ενα χωραφάκι είχαμε στη Ράζια όλο και όλο, που το ζητάγε και το ξανά ζητάγε ο πατέρας της Ασπασούλας. Τον έπιασα, τα μιλήσαμε και φτιάξαμε τα χαρτιά, όλα κρυφά από τον πατέρα μου. Του πήγα το χαρτί και του είπα να υπογράψει, πως ήταν κάτι για το νερό, πως ήθελε ο πρόεδρος υπογραφές όλων

Παιδικές αναμνήσεις

του Βάιου Λατίνου

Όταν ήμουν παιδί, στη δεκαετία του 60, τα Ισιώματα ήταν μια αλάνα. Ενας χώρος παιχνιδιού για τα παιδιά της γειτονιάς μου.

Λατινάκια, Σταμογιωργάκια, Καλαντζάκια, Σκουφάκια και Καφεντζάκια ξεδίπλωναν το ταλέντο τους στα παιχνίδια της εποχής.

Στο ποδόσφαιρο είχαμε πρόβλημα, γιατί αν ξέφευγε η μπάλα, την ψάχναμε στο **Ζαβατάκο**. Γι' αυτό και οι μεγαλύτεροι (παιχταράδες για την εποχή τους) **Γιώργος Κουτσώνας, Γιάννης Λατίνος, Χρήστος Αλεξανδρής, Ευριπίδης και Ηλίας Καφαντάρης, Κώστας και Νίκος Σταύρου, Σεραφείμ Σανιδάς, Γιώργος Βασιλούλης, ο μικρός τότε Σπύρος Κοντοστέργιος (70-71) κ.ά.** για τους αγώνες με τον αιώνιο αντίπαλο το **Μεσενικόλα** επέλεγαν τις **«Αλαταριές»** ή **«το Λιβάδι του Πανταζή»** στο Κελεπούρι για τους εντός έδρας αγώνες.

Το περιβάλλον στα **Ισιώματα** ήταν εντελώς φυσικό, χωρίς μεγάλο δρόμο. Από ένα μονοπάτι ήταν η πρόσβαση εκεί. Ο δρόμος που υπάρχει τώρα δε **στέριωσε** ποτέ γιατί το μέρος είναι βαρκό και συνεχώς βυθίζεται.

Εκεί, κάτω απ' το δρόμο και τη σημερινή κερκίδα του γηπέδου **ανεβλυζε** νερό όλο το χρόνο και δημιουργούσε μια μεγάλη **λεκάνη με λάσπη**.

Μια μέρα, καθώς παίζαμε, ένας από μάς είχε την ατυχία να μπει στη λάσπη. Αρχισε σιγά-σιγά να βουλιάζει κι έβαλε τις φωνές. Ετρεξε κάποιος, να βοηθήσει βουλιάζοντας κι αυτός. Ετσι προσπαθώντας να βοηθήσει ο ένας τον άλλον βουλιάξαμε όλοι. Οι μπότες με τα μάλλινα τσιρέπια δυσκόλευαν το απεγκλωβισμό μας, γιατί γέμισαν με λάσπη.

Βάλαμε τις φωνές κι ευτυχώς μάς άκουσαν οι μεγάλοι. Με πρώτο το **Χαρίλαο Σταμογιώργο** προσέτρεξαν όλοι, να μας σώσουν. Με χίλια ζόρια μάς έβγαλαν όλους **ξυπόλητους**. Μετά άρχισε νέος αγώνας για τους μεγάλους, να βρούν τις μπότες και τα τσιρέπια, να τα πλύνουν και να τα κάνουν ζευγάρια, για να πάρει ο καθένας τα δικά του. Λίγες φωνές απ' τους γονείς μας, για την απερισκεψία, αλλά στο τέλος **«όλα καλά»!** Παιδιά ήμασταν άλλωστε!!!

Τα θυμήθηκα σήμερα περνώντας από κει.

Το γήπεδο είναι διαμορφωμένο πλέον και το νέο οικόπεδο περιμένει την παιδική χαρά.

Το νερό όμως συνεχίζει να αναβλύζει...

για να φτιαχτεί η στέρνα που είχε χαλάσει. Και εκείνος ο δόλιος ούτε και έκανε καμιά άλλη ερώτηση, με εμπιστεύτηκε με κλειστά μάτια και υπέγραψε...» Σιωπή έπεσε ανάμεσα στους δύο άντρες για αρκετά λεπτά. «Την επόμενη μέρα πήρα τη μάνα σου και φύγαμε, ούτε πως ήταν έγκυος δεν του είπα, τέτοιο πείσμα. Μόλις φτάσαμε στον Καναδά έτρεξα και υπέγραψα, ένωθα τόσο χαρούμενος. Είχα κάτι δικό μου, εγώ που ξεκίνησα με τα καουτσούκια και έναν τορβά από το Βουνέσι έφτασα να είμαι μέτοχος σε εργοστάσιο στο Καναδά. Η χαρά όμως δεν κράτησε πολύ... Ο πατέρας μου έμαθε γρήγορα και με το χειρότερο τρόπο τι είχε γίνει. Πήγε μια μέρα στο χωράφι και είδε τον πατέρα της Ασπασούλας να βάζει συρματοπλέγμα. Εκεί έπαθε το πρώτο έμφραγμα ο πατέρας μου, στη γη του, που είχα πουλήσει κρυφά. Μου το ταχυδρομήσαν αμέσως. Μέχρι να φτάσει το γράμμα και να ξανά έρθω εδώ, πέρασαν 2 μήνες. Πίστευα πως θα τον έβρισκα καλύτερα. Πως θα μαλώναμε, μα μετά θα τα βρίσκαμε, θα τον έπειθα να έρθει μαζί μου και θα ήταν όλα καλά. Τον βρήκα ξάπλα στο ντιβάνι, πανιασμένο, «επιτέλους ήρθες» μου είπε, σα να με περίμενε. «Πατέρα άσε με να σου εξηγήσω» του απάντησα. «Τι να μου πεις Σωτηράκη; Μια ζωή επιπόλαιοι και εγωιστές ήσουν, δε ντράπηκες να κάνεις τέτοιο πράγμα στον αγράμματο πατέρα σου; Επειδή εσύ έμαθες και μια ξένη γλώσσα νομίζεις πως έκανες κάτι σπουδαίο;», εγώ θυμάμαι πως δεν τολμούσα ούτε να τον κοιτάξω, αν και στο κρεβάτι, έμοιαζε εκείνη τη στιγμή με γίγαντα, έτοιμος να σηκωθεί, να αρπάξει μία πέτρα και να την λιώσει. «Σε αυτό το χωράφι σε γέννησε και πέθανε η μάνα σου, εκεί αντίκρυσε πρώτη φορά τον κόσμο, εκεί έχασα τη γυναίκα μου, εκεί συναντιόμασταν και σχεδιάζαμε τη ζωή μας και έδωσες μία με ένα χαρτί και μου πήρες έτσι τις αναμνήσεις μου;» θυμάμαι να κλαίω και να του λέω πως δεν ήξερα, πήρα να του εξηγήω πως η Μαρία ήταν έγκυος, πως ήθελα ένα καλύτερο μέλλον για εσένα, εκείνος με άκουγε μα δεν αντιδρούσε, «το μέλλον δεν είναι μόνο το ψωμί και τα τούβλα που έχουμε γύρω μας, το μέλλον είναι οι αναμνήσεις βρε, είναι οι ρίζες μας, οι άνθρωποί μας, τι να το έκανα εγώ το καλύτερο σπίτι όταν εσύ είσαι σε άλλη Ηπειρο; Και με τη καρδιά μου ζητάς να αφήσω αυτό το τόπο; Ξέρεις τι σημαίνει αυτός ο τόπος για εμένα; Εσύ έχεις εργοστάσιο και καμαρώνεις, εγώ είχα αυτό το τόπο να μου δίνει ζωή, αυτό ήθελα με την συγχωρεμένη τη μάνα σου, να πατάμε στη γη αυτού

του τόπου, να βλέπουμε τον ουρανό, να αγναντεύουμε τον κάμπο το ξημέρωμα με το καφεδάκι μας, στο χέρι, σε αυτά είναι η ευτυχία, Σωτηράκη και όχι στους παράδες. Τώρα που θα κάμεις δικιά σου οικογένεια να τα θυμάσαι αυτά και αυτά να διδάξεις στο παιδί σου» «Εσύ πατέρα θα τα διδάξεις, εδώ θα το φέρνω συνέχεια και αν είναι αγόρι Αχιλλέα θα το πω» «Αχιλλέα ε; σίγουρα ή μου το λες ψέματα όπως είπες για να βάλω την τζιφρα μου;» «Σίγουρα» του απάντησα και τότε έκλεισε τα μάτια του και δεν τα ξανά άνοιξε ποτέ... Ο Αχιλλέας τον πλησίασε και τον αγκάλιασε. Ενωσε πως ο πατέρας του είχε τύψεις σε όλη του τη ζωή για τον τρόπο που φέρθηκε στον παππού του. «Μετάνιωσα παιδί μου, εκείνη την ώρα που τον νεκροφίλησα, μετάνιωσα για όλα. Μα μετάνιωσα και για όσα δεν πρόλαβα να ζήσω μαζί του. Να σε δει να γεννιέσαι, να παίρνεις το όνομά του, να περπατάς και εσύ σε αυτά τα χώματα. Ο,τι μου είπε εκείνες τις στιγμές, όλα μπροστά μου τα βρήκα. Η ευτυχία βρίσκεται στα απλά, στο να μη λείπει κανείς από το τραπέζι και ας έχεις μόνο για φαγητό ψωμί και ελιές. Οσα πλούτη και αν έκανα, όσο και αν ταξίδεψα, σε όσα χλιδάτα ξενοδοχεία και αν κοιμήθηκα πάντα μου έλειπε τούτο εδώ το μέρος. «Πατέρα, πιστεύω πως ο παππούς θα ήταν πολύ περήφανος για εσένα. Πρέπει να σταματήσεις πιά να κατηγορείς τον εαυτό σου» του απάντησε ο γιός του. «Αχ ο πατερούλης μου. Οσα του έστελνα τα έβαζε σε ένα τσιγκινο κουτάκι. Είχε γράψει απ' έξω "για ώρα ανάγκης" μα εκείνη την ώρα που είχα ανάγκη να διώξω τον χάρο από το προσκεφάλι του σε τίποτα δε μπορούσαν να με βοηθήσουν τα λεφτά. Κρίμα που δε σε είδε, που δεν άκουσε να παίρνεις το όνομά του. Τη βάπτισή σου την είχαμε κάνει στην Αγία Τριάδα, πολύ θα το χαιρόταν. Τα χρήματα που βρήκα σε εκείνο το κουτάκι τα έδωσα σε ένα ορφανοτροφείο, ορφανός και εκείνος, ορφανό και εγώ, αυτό ήταν το καλύτερο μνημόσυνο.... Αραγε Αχιλλέα με αγαπάς ακόμη μετά από αυτά που σου είπα;» «Σ' αγαπάω πολύ πατέρα και αγαπάω και τον τόπο μας και θα μάθω και στον γιό μου να τον αγαπάει όπως έμαθες εσύ σε εμένα». Οι δύο άντρες έμειναν για λίγη ώρα σιωπηλοί να κοιτάζουν το χωριό. Όταν άρχισε να βραδιάζει πήραν το δρόμο της επιστροφής με την υπόσχεση την επόμενη μέρα να πάνε μαζί με τον μικρό Σωτήρη στη λίμνη για ψάρεμα...

Τέλος

Δεν έσυρε τον διπλό χορό ο αγαπημένος μας παπαΒασίλης, αφού φέτος λόγω της αναχώρησής του, δεν έγινε καν διπλός χορός. Ταξίδεψε στους ουρανούς να βρει εκεί πολλούς χωριανούς, να τραγουδήσει και να χορέψει μαζί τους. Εμάς μας λείπει πάρα πολύ. Αφήνει ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Κοντά μισό αιώνα είχαμε ταυτίσει την κάθε λειτουργία με την στιβαρή παρουσία του και τη γλυκιά φαίμωδιά του. Κρίμα, ο θεός τον πήρε λίγο πρόωρα, θα μπορούσαμε ακόμη να τον έχουμε κοντά μας. Καλό παράδεισο σεβαστέ μας παπα-Βασίλη.

Ο Αφάνος φεγγοβόλησε φέτος από το Στεφάνι μετά από πολλές δεκαετίες. Σε βαριά ατμόσφαιρα η φετινή Ανάσταση, για πρώτη φορά μετά από 46 χρόνια χωρίς την παρουσία του αγαπημένου μας παπα-Βασίλη. Ο κόσμος αρκετός, ύστερα από δυο χρόνια απομόνωσης λόγω της πανδημίας, φέτος ξεθάρρεψαν πολλοί και επισκέφτηκαν το χωριό μας για να γιορτάσουν το Πάσχα. Ο καιρός συμμάχησε με τους επισκέπτες και επέτρεψε το ψήσιμο του οβελία. Και του χρόνου να είμαστε όλοι καλά, απαλλαγμένοι και από τα τελευταία υπολείμματα της πανδημίας.

Χαιρετίζουμε την απόφαση του Δημάρχου για την κατασκευή μνημείου με τα ονόματα των πεσόντων στους εθνικούς αγώνες. Ήταν επιβεβλημένη η ανέγερση αυτού του μνημείου στο χωριό μας που έδωσε το παρόν σε όλους τους απελευθερωτικούς αγώνες του έθνους. Λάβαμε επίσης την διαβεβαίωση πως η δημοτική αρχή θα μεριμνήσει και για την κατασκευή μνημείου των πεσόντων στον Εμφύλιο και από τις δύο παρατάξεις, όπως με συντριπτική πλειοψηφία αποφάσισαν οι απόδημοι στη Γ.Σ. του Συνδέσμου μας στις 26/1/2020. Στην περίοδο 1946-1949 χάθηκαν πενήντα επτά (57) παλικάρια, η αφρόκρεμα του χωριού μας, τα περισσότερα εκ των οποίων ήταν αγωνιστές του Αλβανικού Μετώπου και συνέχεια της Εθνικής Αντίστασης. Θα ήταν άδικο να τους ξεχάσουμε.

Είναι γνωστή σε όλους μας η διαχρονικά εχθρική θέση των Γερμανών απέναντι στη χώρα μας. Από τους Βαλκανικούς Αγώνες και τον πρώτο Παγκόσμιο μέχρι τη Μικρασιατική μας περιπέτεια που στήριζαν φανερά και εξόπλιζαν τους Τούρκους, έως τον Δεύτερο Παγκόσμιο που μας αιματοκύλησαν και κατακλυσαν τον εθνικό πλούτο της χώρας. Είναι η χώρα η οποία ευθύνεται και για τους δύο καταστροφικούς παγκόσμιους πολέμους. Γιαυτό και οι νικητές του Δεύτερου Παγκόσμιου της επέβαλαν αυστηρές κυρώσεις καθώς και την αποστρατικopoίηση περιορίζοντάς την σε μια καθαρά γεωργική χώρα. Οι Αμερικανοί όμως θέλοντας να την προτάξουν ως ανόχωμα στο υπογάστριο της τότε Σοβιετικής Ενωσης, την εξόπλισαν και την έβαλαν στο ΝΑΤΟ. Για τους λόγους αυτούς ο Τσόρτσιλ άφησε την παρακάτω ακραία παρακαταθήκη στους επιγόνους του ηγέτες τω ευρωπαϊκών κρατών:

«Κάθε πενήντα χρόνια να βομβαρδίζετε τη Γερμανία. Δεν χρειάζεται να ξέρετε το γιατί. Ξέρουν εκείνοι».

Τί ήταν ο τελευταίος εμφύλιος;

Μετά την ήττα και την αποχώρηση των Γερμανών από την Ελλάδα, πίστεψαν όλοι πως τερματίστηκε μια μαύρη περίοδος και η χώρα θα έμπαινε στον δρόμο της ανασύταξης και της δημιουργίας. Και ενώ αυτό πράγματι συνέβαινε στα περισσότερα εμπόλεμα κράτη της Ευρώπης, η χώρα

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΡΑΟΥΛΙ ΤΟΥ ΝΤΑΗΡΑΓΑ

του Γ. Βασιλούλη - gvasiloulis@gmail.com

μας έμπαινε σε ένα νέο κύκλο πολεμικής διαμάχης, περισσότερο οδυνηρό από τον προηγούμενο, με περισσότερα θύματα, καταστροφές και ένα βαθύ διχασμό του ελληνικού λαού που θα διατηρηθεί για αρκετές δεκαετίες.

Πολλά συγγράμματα έχουν περιγράψει τον εμφύλιο, ανάλογα με την οπτική γωνία - που κάθε συγγραφέας θέλει να παρουσιάσει τα γεγονότα, κυρίως σύμφωνα με την ιδεολογική του τοποθέτηση. Και ο αναγνώστης προκειμένου να βγάλει ασφαλή συμπεράσματα, πρέπει να μελετήσει όχι ένα αλλά αρκετά βιβλία συγγραφέων διαφορετικών πολιτικών πεποιθήσεων. Οι περισσότεροι, αν όχι όλοι τους όμως συμφωνούμε πως οι αμέτρητοι νεκροί του εμφύλιου υπήρξαν θύματα των δυνάμεων εκείνων που διαχρονικά επιβουλεύονται την ανεξαρτησία της χώρας μας. Η εμπλοκή των ξένων στον τελευταίο εμφύλιο είναι πασιφανής και αδιαμφισβήτητη. Υπάρχουν αρκετά συγγράμματα συγγραφέων διαφορετικών πολιτικών πεποιθήσεων με θέμα των εμφύλιου. Κι όμως, την πιο μεστή συνοπτική περιγραφή του εμφύλιου δεν τη βρήκα σε κάποιο ιστορικό σύγγραμμα. Τη βρήκα σε ένα λογοτεχνικό κείμενο των συγγραφέων Εφης Καγξίδου και Λίνας Σπεντζάρη στο μυθιστόρημά τους **“Χωρίς συγγνώμη”** από τις εκδόσεις “Εξη”.

«... Η Ελλάδα πλήρωσε το περήφανο ΟΧΙ της με τη γερμανική εισβολή. Ο φόρος του αίματος, δυσανάλογος του πληθυσμού της. Εβλεπε, όμως, τα παλικάρια της να πολεμούν γενναία στην αλβανική μεθόριο στην αρχή, ν' αντιστέκονται στο ναζιστικό παραλογισμό των εκτελέσεων και των ολοκαυτωμάτων στη συνέχεια κι' άντεχε... Όσοποι έφτασε, επιτέλους, η ιερή στιγμή που οι κατακτητές άρχισαν να αποχωρούν. Και τότε, συμφορά της! Οι ίδιοι εκείνοι άνθρωποι, οι γενναίοι της, μπήξανε μαχαίρι πικρό στα σπλάχνα της βαθιά! Εκείνη της διχόνοιας, που κόβει απ' τις δυο μεριές! Πέφταν για ύπνο αδέρφια τα παιδιά της αποθραδίσ και το ξημέρωμα τους έβρισκε άσπονδους εχθρούς! Ο πόνοσ αβάσταχτος!... Όλοι πίστευαν ότι η πατρίδα ζήτησε να δώσουν το παρών τους στο προσκλητήριο της θυσίας και ότι εκείνοι, σαν καλοί πατριώτες, ανταποκρίθηκαν αμέσως στο κάλεσμά της. Κανείς τους, όμως, δεν έβλεπε ότι ο αμνός που θυσίασαν στο βωμό της ήταν ο δικός τους ο αδερφός. Χιλιάδες οι άταφοι νεκροί. Ξενιτεμένοι από τους τόπους που τους ανέθρεψαν, πεταμένοι στο βάθρο της λημοσύνης, όπως πεταύουν στην αρχαιότητα τους ιερόνους και τους προδότες. Κανείς δεν βρέθηκε να τους μυρώσει, να τους στεφανώσει με άνθη. Ο οβολός τους για τον θορκάρη του Αχέροντα έλειπε από τα χείλη τους και οι λαμπάδες που θα τους συνόδευαν στην άλλη ζωή, δεν ανάψαν ποτέ. Όσοι επέζησαν, θα φορούσαν τις πληγές τους κατάσαρκα για χρόνια, ώσπου να γίνουν ουλές. Στον Γράμμο και το Βίτσι οι μέρες ανακατέστηκαν με τις νύχτες, γιατί καμιά τους δεν ήθελε να βλέπει τις άγριες εικόνες και τη φρίκη της άλλης. Το παράξενο, όμως, ήταν ότι, ενώ ο πόλεμος ήταν εμφύλιος, στην πρώτη γραμμή θρέθηκαν και **ξένες** δυνάμεις. Με όπλα νέας τεχνολογίας συντηρούσαν με νύχια και με δόντια την **αλληλοεξόντωση**. Ως και τα αεροπλάνα τους έστειλαν, που σαν όρνια από σίδερο, κατάρτηγαν τις σάρκες της χώρας, όσο εκείνη ψυγοραγούσε. (Οι Αμερικανοί δοκίμα-

σαν για πρώτη φορά στον Γράμμο τις βόμβες Ναπάλμ). Συμφέροντα ισχυρών που βρήκαν τρόπο να χρησιμοποιήσουν τις αδερφοκτονές συγκρούσεις και το φανατισμό για να χτίσουν μέσα απ' τα αποκαΐδια το δικό τους μέλλον. Οι εργολάβοι της δυστυχίας ανέλαβαν την ανοικοδόμηση του κράτους, με θεμέλια τα έντονα συναισθήματα μίσους που γεννήθηκαν τότε και που τους θέλει να αφάνταστα, για να επιβάλλουν τη νέα τάξη πραγμάτων. Οι πράξεις έχασαν την αξία τους και οι ενοχές, όταν έρχονταν ακάλεστες τις νύχτες, δεν κρατάναν στα χέρια τους ούτε μια συγγνώμη. Ακόμη κι ο θεός του πολέμου κουράστηκε και αηδίασε. Εστειλε την κόρη του την Ειρήνη. Μα εκείνη, δεν έφτασε, δεν βρήκε τίποτα να βάλει σαν αντίβαρο στη ζυγαριά της ιστορίας. Οι αιτίες τους ξεπέρασαν και θα λογοδοτούσαν στ' αγέννητα παιδιά τους γι' αυτό. Η πραγματική συμφιλίωση δεν ήρθε ποτέ, γιατί έπρεπε όλοι τους να δικάσουν τον εαυτό τους χωρίς ναβάλουν στη θέση του δικαστή τον εγωισμό τους. Δεν το έκανε κανείς κι έτσι παγιδεύτηκαν στα γρανάζια του Εθνικού Διχασμού. Υποθήκευσαν το μέλλον τους και θγάλανε σε πλειστηριασμό την εξέλιξη της πατρίδας τους».

Απλά και μεστά λόγια που απεικονίζουν τη θλιβερή πραγματικότητα.

Μια ενδιαφέρουσα άποψη για τον κάθε πόλεμο και ποιος τον προκαλεί, παρουσιάζει ο μεγάλος εκπαιδευτικός μεταρρυθμιστής Δημήτρης Γληνός (1882-1943):

«Ο πόλεμος έρχεται! Τον ετοιμάζουνε στα εργοστάσια όπου χύνεται τ' ατσάλι που θα φάει τα κορμιά, τον ετοιμάζουνε στα χημικά εργοστάσια, τον ετοιμάζουνε στα επιτελεία, τον ετοιμάζουνε στις στρατώνες, τον ετοιμάζουνε στα σχολεία, όπου δηλητηριάζουνε τα παιδιά με τα εθνικά μίση και την εξύμνηση της πολεμικής αρετής. Ο πόλεμος έρχεται!

Γιατί ο καπιταλισμός δεν μπορεί να γλυτώσει κιόλας από τη θανάσιμη αγωνία του. Ο καπιταλισμός δεν μπορεί να ζήσει χωρίς να τρώει αίμα και σάρκα ανθρώπινη είτε στο χαράκωμα, είτε στο εργοστάσιο μέσα... Ο πόλεμος έρχεται!

Γιατί ο καπιταλισμός δημιουργεί εκατομμύρια ανέργους, που πρέπει να ψοφήσουνε στα χαρακώματα αφού αργούνε να πεθάνουνε στις πολιτείες μέσα».

Δημήτρης Γληνός

«Πόλεμος ενάντια στον πόλεμο»,
Περιοδικό «Νέοι Πρωτοπόροι»,
τεύχος 7-8, Ιούνης-Ιουλίου 1932.

Ευσεβείς πόθοι.

Σε μια αυτοκριτική του, ο γερμανός πρόεδρος Φρανκ-Βάλτερ Στάϊνμάρτ, έριξε ευθύνες στον εαυτό του αλλά και στη Δύση που δεν επιχειρήσει να ενσωματώσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση τη Ρωσία. Μόνο σ' αυτή την περίπτωση υποστηρίζει πως η Ευρώπη θα γινόταν μεγάλη και συγχρόνως θα εξέλιπε τη ρωσική απειλή.

Εγώ πάλι γιατί έχω τις αμφιβολίες μου, πως κάτι τέτοιο δεν θα το επέτρεπε ποτέ η Αμερική;

Ηλίας Αναστασίου Κυρίτσης

«Να το βάλεις ολόκληρο το κείμενο Γιώργο, μην το κόψεις σε συνέχειες γιατί δεν θα

γίνει κατανοητικό, την επόμενη φορά θα γράψω λιγότερα». Μίλαγε για το τελευταίο του άρθρο «Δημόσια έργα», που πραγματικά είναι καταπληκτικό, ειδικά το κομμάτι των αρχαίων έργων του Φειδία. Όταν τελείωσα την εφημερίδα του τηλεφώνησά της πως πρόσθεσα δύο επιπλέον φύλλα για να χωρέσει ολόκληρο. Το καταχάρηκε. Δεν γνωρίζω μόνο αν πρόφτασε να την πάρει στα χέρια του να τη διαβάσει. Εγγραφε και ποιήματα και μου υποσχέθηκε πως θα μου έστελνε για την εφημερίδα. Δεν έκανε οικογένεια και ζούσε σαν ερημίτης. Τα τελευταία χρόνια πήγαινα στο σπίτι του και τον έβλεπα. Συζητούσαμε, είχε αρκετές γνώσεις, μας συνέδεε και παλιά φίλια. Ζήσαμε δύο γυναιτσικά χρόνια στο ίδιο δωμάτιο στην Καρδίτσα με 3^ο συγκατοικο τον Θωμά Χαραλ. Τσιαντούλα. Εφυγε κι αυτός νέος. Στη συγκατοίκησή μας είχαμε επιμερίσει τις καθημερινές εργασίες. Ο Ηλίας, ως μεγαλύτερος και πιο μυαλωμένος, ασχολούνταν με τη μαγειρική, ο Θωμάς ήταν επιφορτισμένος με το κουβάλημα νερού από τη δημοτική βρύση του δρόμου κι εγώ, ως μικρότερος, έπλενα τα πιάτα και τα κατσαρολικά. Μικροί πηγαίναμε τακτικά με τα πόδια από το χωριό και απ' τα απόσκια στο Μοσχάτο, αυτός είχε εκεί τον θείο του τον παπαΠλάκα, αδερφό της μάνας του κι εγώ το σόι της μάνας μου.

Ήταν το μοναδικό παιδί του Τάσιου Κυρίτση και της Στυλιανής Πλάκα από το Μουζάκι. Ήταν διπλωματούχος πολιτικός υπομηχανικός και υπηρέτησε στο Δημόσιο, αρκετά χρόνια στην Καρδίτσα. Σώθηκε το λάδι του, όπως τόσων και τόσων αγαπημένων συγχωριανών τα τελευταία χρόνια. Εκτός από έναν αξιόλογο συγχωριανό, προσωπικά έχασα ένα παιδικό φίλο και η εφημερίδα μας έναν πολύτιμο συνεργάτη. Καλό παράδεισο αγαπημένε μου φίλε.

Ιστορική έδρα του Δήμου Λίμνης
Πλαστήρα ο Μεσενικόλας

Με απόφαση του υπουργείου εσωτερικών, ύστερα από εισήγηση της δημοτικής αρχής, ο Μεσενικόλας ορίζεται επίσημα πλέον ως ιστορική έδρα του δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Πολύ ορθά, γιατί το γειτονικό μας χωριό για πολλά χρόνια υπήρξε η διοικητικό και οικονομικό κέντρο της περιοχής. Ιστορική έδρα ναι, αλλά γιατί του δήμου Λίμνης Πλαστήρα; Υπήρξε ποτέ έδρα του σημερινού δήμου; Ο Μεσενικόλας; Μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλίας (1881), όλα τα χωριά της επαρχίας Καρδίτσας (η Καρδίτσα τότε αποτελούσε επαρχία του δήμου Τρικάλων), εντάχθηκαν σε ένα δήμο με έδρα την Καρδίτσα. Το 1883 δημιουργήθηκαν 13 δήμοι μεταξύ των οποίων και ο δήμος Νεβρόπολης με έδρα τον Μεσενικόλα. Το 1899 συστάθηκε ο νομός Καρδίτσας και το 1912 αποφασίστηκε η κατάργηση των δήμων, η οποία λόγω των Βαλκανικών Πολέμων εφαρμόστηκε από τις αρχές του 1914. Αποτελεί ιστορική ανακρίβεια λοιπόν ο ορισμός του Μεσενικόλα ως ιστορική έδρα ενός δήμου που ουδέποτε υπήρξε έδρα του. Οι μελλοντικές γενιές θα αναζητούν μάταια τον Μεσενικόλα ως έδρα του δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Εφόσον ο κ. Δήμαρχος αποφάσισε να αναδείξει το γειτονικό μας χωριό ως ιστορική έδρα, το ιστορικά ορθό είναι να αναφερθεί στον δήμο του οποίου υπήρξε έδρα, δηλαδή ως ιστορική έδρα του τ. Δήμου Νεβρόπολης.

Εκδηλώσεις Δεκαπενταύγουστου

Σε συνεργασία με τον Δήμο και την κοινότητα, αποφασίσαμε φέτος να γίνουν κανονικά οι εκδηλώσεις του 15 Αύγουστου.

➤ Μολέτη-Κατασκευή Κατοικιών

➤ Τακτοποίηση ασθαιμένων χώρων

➤ Έκδοση αναγκαστικών πιστοποιητικών

➤ Βεβαίωση Μηχανικού για Μεταβίβαση

ΑΝΤΩΝΗΣ Φ. ΚΥΡΙΤΣΗΣ

Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Ευαριστοτή Πισος 83 έξοδο Μερρό
Νέον Κόσμον, Αθήνα, Τηλ 9019102

**Κωνσταντίνος
Κοντοστέργιος
Δικηγόρος**
Γ. Σταύρου 6
(4ος οροφ.)
105 59 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 32 14 641
Κιν.: 6972 095 634

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΟΥΤΣΩΝΑΣ ΓΕΩΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Πτυχιούχος Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών
(Πρώην ΑΣΟΕΕ)

Θάσου 10, Ανθούσα, 6974796739

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠ. ΒΡΟΝΤΟΣ
 Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω
 Γραφείο Αθηνών: Ακαδημίας 33,
 β' όροφος, τηλ. 210-3634134
 Γραφείο Καρδίτσας: Πλαστήρα 12,
 τηλ. 24410-41255
 Κινητό: 6972422002
 website: www.vrodosandreas.gr

Βυζαντινών Αυτοκρατόρων 11
1423 Νέα Ιωνία (Σταθμός Περισσού)

☎ 210 2581 771
☎ 6974 307 559
☎ 210 2581 751

fatislatinos@gmail.com

Λατίνος Φώτης
χειρουργός οδοντίατρος

ΑΣΙΟΠΡΕΠΕΙΑ - ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ

- Νοσοκομειακές καλύψεις
- Ασφαλίσεις Αυτοκινήτων
- Χρηματοοικονομικές συμβουλές για τραπεζικά προϊόντα

**Αλεξανδρής
Νικόλαος**

MASTER IN FINANCE, UNIVERSITY OF LUND

Ασφαλιστικός & Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος
T: 210.202.2936
E: nikos81@gmail.com
Ελ Αλαμίν 52, Νέα Ιωνία

ΙΩΤΟ ΠΡΟΪΟΝ - ΙΩΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ - ΠΡΟΣΙΤΗ ΤΙΜΗ

ΑΝΘΟΚΗΠΙΑ
ΑΦΟΙ ΣΚΟΥΦΗ

τηλ.: 6974 077589, 6978 775083,
24280 97228

Κάτω Λεωνία Μαγνησίας

Κηπευτικά
Super Fruits
Δένδρα
Θάμνοι
Τριανταφυλλές
Ανθοφόρα
Αρωματικά κ.α.

e-mail: fotiskoufis@hotmail.com

Φαρμακείο

ΚΟΡΟΜΠΙΑΝ Ι. ΒΑΣΙΛΙΚΗ -
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47
ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΤΗΛ.: 24410 22103